

Ekonomiutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till handelsregisterlag och näringsverksamhetslag samt vissa lagar som har samband med dem

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till handelsregisterlag och näringsverksamhetslag samt vissa lagar som har samband med dem (RP 244/2022 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för betänkande och till grundlagsutskottet för utlåtande.

Utlåtande

Utlåtande har lämnats av

- grundlagsutskottet GrUU 94/2022 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- specialsakkunnig Jyri Oksanen, arbets- och näringsministeriet
- teamledare Jouko Koitto, Patent- och registerstyrelsen
- expert Hannu Ylänen, Finlands näringsliv rf
- ledande expert Mika Linna, Finanssiala ry
- ledande expert Ville Kajala, Centralhandelskammaren
- chef för lagstiftningsärenden Tiina Toivonen, Företagarna i Finland rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- Polisstyrelsen
- Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata
- Skatteförvaltningen
- Finlands Revisorer rf.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att det stiftas en ny handelsregisterlag som upphäver 1979 års handelsregisterlag och en ny näringsverksamhetslag som upphäver 1919 års lag om rättighet att idka näring. Företags- och organisationsdatalagen ändras särskilt med avseende på e-tjänster. I propo-

Betänkande EkUB 46/2022 rd

sitionen föreslås dessutom närmast tekniska ändringar i flera andra lagar till följd av de nya lagarna.

Avsikten är även i fortsättningen att handelsregistret ska vara ett offentligt register med grundläggande uppgifter om företag. Genom propositionen uppdateras handelsregisterlagen och förbättras handelsregisteruppgifternas tillförlitlighet. Vid ingången av 2026 införs en skyldighet att använda handelsregistrets e-tjänster, utom när det gäller enskilda näringsidkare, stiftelser och föreningar. Registermyndigheten ska kunna kräva fysisk identifiering av en person som lämnar anmälan i pappersform.

Uppgifternas tillförlitlighet förbättras genom att ålägga aktiebolag, andelslag, europabolag, euro-paandelslag och filialer att årligen bekräfta aktualiteten för de uppgifter som införts i handelsregistret. Patent- och registerstyrelsen ska i fortsättningen ha rätt att påföra en avgift för försummelse av anmälan till handelsregistret när anmälningsskyldigheten till handelsregistret åsidosatts, och en avgift för försenat bokslut när ett bokslut försenat anmäls för registrering. Utebliven anmälan om verkliga förmånstagare ska kunna leda till att företaget avförs ur handelsregistret.

Med avseende på enskilda näringsidkare frångås i huvudsak skyldigheten att göra anmälan till handelsregistret. Andra myndigheter ska i fortsättningen endast undantagsvis kunna be om uppgifter som finns tillgängliga i handelsregistret av företag.

I den nya näringsverksamhetslagen föreslås bestämmelser om näringsidkarens rätt att bedriva näringsverksamhet. Bestämmelserna i den föreslagna lagen om näringsidkare med rätt att bedriva näringsverksamhet vars boende- eller hemort är inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet motsvarar med små preciseringar den gällande lagen. Tillståndsförfarandet för näringsidkare utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska ses över så att det återspeglar Patent- och registerstyrelsens bundna prövning. Behörighetsvillkoren för enskilda näringsidkare ses över så att yrkesmässig näringsverksamhet får bedrivas av en fysisk person som är myndig, som inte är försatt i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats. En minderårig person som fyllt femton år får dock med intressebevakarens samtycke bedriva yrkesmässig näringsverksamhet. Definitionen av filial ska inte längre bindas till ett fast driftställe.

Lagarna avses huvudsakligen träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har antagits med undantag av bestämmelserna om skyldighet att använda e-tjänst som avses träda i kraft den 1 januari 2026. Dessutom tillämpas bestämmelserna delvis först från och med den 1 januari 2025 och den 1 januari 2026.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Propositionens bakgrund och utgångspunkter

Regeringen föreslår att det stiftas en ny handelsregisterlag och en ny näringsverksamhetslag och att företags- och organisationsdatalagen ändras. Propositionen innehåller dessutom cirka 40 anknytande lagförslag, närmast med anledning av hänvisningar till den nya handelsregisterlagen och näringsverksamhetslagen.

Betänkande EkUB 46/2022 rd

Handelsregisterlagen har ändrats cirka 60 gånger sedan den trädde i kraft år 1979. De nuvarande bestämmelserna bygger på att man uträttar ärenden i pappersform. Digitaliseringsutvecklingen förutsätter också att handelsregistrets processer görs elektroniska. I enlighet med det som sägs i propositionen är det motiverat att stifta en ny handelsregisterlag med beaktande av de många ändringar som gjorts i handelsregisterlagen och de ökade krav som ställs på handelsregistret i och med samhällsutvecklingen. Handelsregistrets primära syfte som källa för uppgifter om företag förblir oförändrat, men man strävar efter att förbättra tillgången till uppgifter, uppgifternas tillförlitlighet och aktualitet.

Lagen angående rättighet att idka näring trädde i kraft 1919. Det har gjorts flera enskilda ändringar i lagen, vilket har lett till att författningen har blivit splittrad och lämnar rum för tolkning. Lagen innehåller också föråldrade och onödiga bestämmelser. Syftet med den nya näringsverksamhetslagen är således att förtydliga den allmänna regleringen om näringsverksamhet.

Den viktigaste ändringen i företags- och organisationsdatalagen gäller skyldigheten att sköta ärenden elektroniskt i fråga om handelsregistret. Utöver e-tjänster föreslås det också andra ändringar i lagen som förbättrar företagssäkerheten.

Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande GrUU 94/2022 rd om propositionen fäst uppmärksamhet vid bestämmelserna om tillståndsplikt för näringar, administrativa påföljder och åldersgräns för utövande av näringsverksamhet och ansett att lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Grundlagsutskottets utlåtande behandlas i sak nedan i detta betänkande.

Ekonomiutskottet anser att propositionen behövs och är välkommen. Utskottet tillstyrker lagförslagen, men med de tekniska ändringar som framgår av detaljmotiveringen nedan.

Elektronisk kommunikation

Enligt en hänvisningsbestämmelse i 12 § i handelsregisterlagen finns bestämmelser om anmälan till handelsregistret i företags- och organisationsdatalagen. Den elektroniska kommunikationens förpliktande karaktär gäller också ansökan, komplettering och tilläggsutredning till handelsregistret. Avsikten är att övergången till elektronisk kommunikation ska ske vid ingången av 2026, med undantag för privata näringsidkare, föreningar och stiftelser. Efter det kan anmälan lämnas på papper i stället för på elektronisk väg endast av särskilda skäl, men denna möjlighet gäller enligt den gällande lagen inte grundanmälan för bostadsaktiebolag eller i huvudsak anmälningar om ändring av ett husbolags bolagsordning.

Skyldigheten att uträtta ärenden på elektronisk väg är i huvudsak kopplad till en förbättrad företagssäkerhet, eftersom förfarandet är förenat med identifiering av dem som uträttar ärenden. Detta minskar i sig risken för missbruk, men främjar å andra sidan efterhandsutredningar om missbruk uppdagas. Handelsregistret är ett stamregister i vilket man kontrollerar till exempel persons rätt att teckna ett företags namn, vilket understryker vikten av att handelsregistret är tillförlitligt. Elektroniska tjänster möjliggör en smidigare och snabbare registrering än för närvarande.

I ett sakkunnigyttrande till utskottet har den föreslagna övergångsperioden på cirka tre år till obligatorisk elektronisk kommunikation ansetts exceptionellt lång. Utöver säkerställande av register-

Betänkande EkUB 46/2022 rd

uppgifternas kvalitet är förpliktande e-tjänster ett viktigt sätt att förbättra företagssäkerheten och förebygga missbruk, och därför bör övergångsperioden enligt remissinstansen förkortas till högst två år. I enlighet med vad som konstateras i sakkunnigyttrandet talar företagssäkerheten i sig för en snabbare övergång till förpliktande elektronisk kommunikation. Den planerade tidpunkten för ikraftträdandet har motiverats särskilt med behovet av systemändringar i anslutning till datatekniken samt med att de anmälningsskyldiga ska ges tillräckligt med tid för att ta till sig det nya förandet.

Ekonomiutskottet har redan tidigare i samband med behandlingen av regeringens proposition om ändring av handelsregisterlagen och företags- och organisationsdatalagen (EkUB 32/2021 rd — RP 151/2021 rd) konstaterat att det är viktigt att göra tjänsterna inom den offentliga förvaltningen elektroniska. Ekonomiutskottet påpekade då också att trots de positiva sidorna med den digitala utvecklingen måste det framhållas att samhället inte kan utvecklas enbart på de villkor som gäller för personer som lätt kan delta i den tekniska utvecklingen och att myndighetsärenden fortfarande ska vara tillgängliga för medborgarna också med andra än digitala verktyg.

Administrativa påföljder

I 4 kap. i den föreslagna handelsregisterlagen finns bestämmelser om tillsyn och administrativa påföljder. Det föreslås att Patent- och registerstyrelsen, som är registermyndighet, ska ha rätt att påföra en administrativ påföljdsavgift, det vill säga en avgift för försummelse av handelsregisteranmälan och en avgift för försenat bokslut, om de förutsättningar som anges i lagen uppfylls.

Avgift för försummelse av handelsregisteranmälan

En avgift för försummelse av handelsregisteranmälan påförs om den anmälningsskyldige trots uppmaning underlåter att avhjälpa en brist eller ett fel i registeruppgifterna eller underlåter att kontrollera att uppgifterna är aktuella. I fråga om försummelse av andra skyldigheter än de årliga kan en ny förhöjd försummelseavgift påföras, om den anmälningsskyldige trots en ny uppmaning inte har avhjälpt försummelsen.

Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande fäst uppmärksamhet vid bestämmelsen i det föreslagna 24 § 6 mom. om att en ny försummelseavgift påförs om den anmälningsskyldige inte har rättat till försummelsen efter en ny uppmaning av registermyndigheten. Bestämmelsen och motiveringen till den ger enligt grundlagsutskottet i viss mån en motstridig bild av syftet med försummelseavgiften. Å ena sidan verkar det vara fråga om en ekonomisk påföljd av straffkaraktär som påförs för en lagstridig gärning, å andra sidan har regleringen drag av att myndighetens uppmaning förstärks med en ekonomisk påföljd. Med tanke på konsekvensen i den förvaltningsrättsliga regleringen anser grundlagsutskottet det motiverat att man vid den förstärkta uppmaningen vill utnyttja ett sådant vitesförfarande som regleras i den allmänna förvaltningslagstiftningen. Grundlagsutskottet anser att ekonomiutskottet ytterligare bör bedöma den föreslagna regleringen ur denna synvinkel. Också sakkunniga har föreslagit att vitesförfarandet utvidgas till att i större utsträckning än för närvarande gälla försummelser i anslutning till handelsregisteranmälningar.

Enligt uppgift har frågan redan utretts i beredningsskedet. I propositionen konstateras det att föreläggande av vite lämpar sig som metod för enskilda tillsynsåtgärder, men inte som massöver-

Betänkande EkUB 46/2022 rd

vakning. Patent- och registerstyrelsen ansåg att vitesförfarandet var tungrott och olämpligt för ett massförfarande och man beslutade därför att inte föreslå en utvidgning av förfarandet.

I registerpraxis har vite i regel använts i situationer där den anmälningsskyldiges omsättning överstiger 5 miljoner euro eller när det är fråga om ett företag av samhällelig betydelse eller ett publikt aktiebolag. I huvudsak har bestämmelserna i aktiebolagslagen och lagen om andelslag om avförande av företag ur registret på myndighetsinitiativ eller förordnande om likvidation tillämpats på försummelse att meddela bokslut.

Enligt erhållen utredning används i propositionen uttrycket ”huvudförpliktelse” i samband med avgiften för försummelse av handelsregisteranmälan för den anmälan som den anmälningsskyldige har försummat att lämna. Även om begreppet huvudförpliktelse används också i viteslagen, utgår man i den nu aktuella propositionen från att avgiften för försummelse av handelsregisteranmälan är en administrativ påföljdsavgift av straffkaraktär som grundar sig på försummelse att lämna anmälan till handelsregistret.

Ekonomiutskottet anser att tillämpningsområdet för vitesförfarandet inte bör utvidgas i detta skede. Ärendet bör tas upp på nytt, om de administrativa påföljdsavgifterna inte har tillräcklig effekt för att uppfylla de förpliktelser som hänför sig till handelsregistret.

Avgift för försenat bokslut

Avgiften för försenat bokslut tillämpas på aktiebolag, andelslag, europabolag och europaandelslag. Förseningsavgiften påförs om den anmälningsskyldige inte har anmält bokslutet och verksamhetsberättelsen för registrering inom åtta månader från räkenskapsperiodens utgång. Avgiftens belopp beror på hur länge förseningen varat.

Enligt 25 § 6 mom. om avgift för försenat bokslut kan en förseningsavgift påföras utan att ge den anmälningsskyldige möjlighet att lämna en utredning ifall registermyndigheten efter utgången av räkenskapsperioden men före den tidsfrist som avses i 1 mom. har påmint bolaget om skyldigheten att registrera bokslutet samt om förseningsavgiften i samband med försummelsen. Enligt grundlagsutskottets uppfattning inverkar avvikelserna från huvudregeln för skyldigheten att höra vederbörande i detta sammanhang inte på behandlingsordningen för lagförslaget eftersom förseningsavgiften kan anses vara jämförelsevis liten. Av orsaker som följer av 21 § i grundlagen finns det dock skäl att ändra regleringen exempelvis så att den anmälningsskyldiga ska ges tillfälle att lämna en utredning innan förseningsavgiften påförs, om det av särskilda skäl är motiverat. Ekonomiutskottet föreslår att paragrafen ändras på det sätt som framgår av grundlagsutskottets utlåtande.

Utvidgande av möjligheten till förordnande om likvidation eller avregistrering till att gälla försummelse av anmälan om verkliga förmånstagare

Enligt propositionen kan en anmälningsskyldig på vilken aktiebolagslagen eller lagen om andelslag tillämpas försättas i likvidation eller avföras ur handelsregistret på grund av försummad anmälan om verkliga förmånstagare. I några sakkunnigyttranden till utskottet har det ansetts att ett sådant förfarande är oproportionerligt och det har föreslagits att andra påföljdsalternativ ska

Betänkande EkUB 46/2022 rd

övervägas. Å andra sidan har det ansetts viktigt att säkerställa att uppgifterna i handelsregistret och andra stamregister motsvarar kraven på kundkontroll och verkliga förmånstagare enligt lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017, penningtvättslagen).

Förmånstagaruppgifterna hänför sig till förhindrandet av penningtvätt och finansiering av terrorism, om vilket närmare bestämmelser, med undantag av registrering av förmånstagaruppgifter, finns i penningtvättslagen. Definitionen av verklig förmånstagare finns också i penningtvättslagen. Uppgifterna om förmånstagare avviker till sin karaktär avsevärt från andra uppgifter som införs i handelsregistret.

Enligt erhållen utredning har The Financial Action Task Force (FATF) i sin länderrapport 2019, liksom Global Forum i sin rapport från 2022, ansett att de nuvarande metoderna för att säkerställa tillförlitligheten av förmånstagarregistret är otillräckliga. Förslagen i propositionen om kontroll av uppgifter, införande av vissa anteckningar i registret exempelvis om försummelser i anslutning till uppgifterna, påföljdsavgifter samt det nu aktuella förordnandet om likvidation eller avregistrering syftar till att förbättra förmånstagarregistrets tillförlitlighet.

Uppgifter om förmånstagare måste anses vara särskilt relevanta med tanke på att stävja den allvarliga brottslighet som motiverar insamlingen av informationen. Uppgifterna måste således anses vara lika betydelsefulla som bokslutsuppgifterna, och ekonomiutskottet anser följaktligen det motiverat att bestämmelserna om förordnande om likvidationsförfarande och avregistrering på myndighetsinitiativ tillämpas på dessa försummelser.

Försummelseavgiften är enligt propositionsmotiven ett primärt sätt att avhjälpa försummelserna, och avregistreringen kommer i fråga först om den anmälningsskyldige trots påförandet av försummelseavgiften inte lämnar in en anmälan om förmånstagare. Ekonomiutskottet understöder huvudregeln i propositionen om att försummelseavgiften ska vara primär.

Det har dock föreslagits att man i praktiken kan avvika från huvudprincipen om försummelseavgiftens företräde, eftersom försummelseavgifter enligt ikraftträdandebestämmelsen inte påförs förrän 2025 på grund av den övergångsperiod som det tekniska genomförandet kräver. Detta motiveras med att det inte är fråga om en ny skyldighet utan om information som gamla företag borde ha lämnat för mer än 2,5 år sedan. Dessutom har det ansetts ytterst viktigt att uppgifterna om förmånstagare är uppdaterade och tillförlitliga så snart som möjligt med beaktande också av kraven i penningtvättsdirektivet och vad som anförts i de ovan nämnda rapporterna. Ekonomiutskottet anser att övergångsperioden är ändamålsenlig och betonar vikten av att informera om den nya lagstiftningen.

Ekonomiutskottet konstaterar att propositionen innehåller betydande förbättringsförslag i fråga om rapporteringsskyldiga som ska föras in i handelsregistret i anslutning till registreringen av och tillsynen över sådana verkliga förmånstagare som avses i penningtvättslagen. Utskottet anser det vara viktigt att eventuella behov av ändringar som har samband med penningtvätt, såsom exempelvis det problem med att få ett FO-numret som lyfts fram i ett sakkunnigyttrande, bedöms separat.

Betänkande EkUB 46/2022 rd

Näringsverksamhetslagen

I näringsverksamhetslagen föreskrivs det om näringsidkares rätt att bedriva näringsverksamhet i Finland. Ekonomiutskottet konstaterar att bestämmelserna om fysiska och juridiska personer som har rätt att idka näringsverksamhet med smärre ändringar motsvarar bestämmelserna i den gällande lagen angående rättighet att idka näring.

Behovet att precisera tillståndsgreningen

Grundlagsutskottet konstaterar i sitt utlåtande att den grening som föreslås i 3 § i näringsverksamhetslagen i huvudsak är förenlig med utskottets praxis i fråga om tillståndsplikt för näringar. Men samtidigt vill utskottet fästa uppmärksamhet vid villkoren för att bevilja tillstånd. Bakgrunden till tillståndsplikten är strävan att se till att näringsidkaren kan nå exempelvis för att fullgöra de skyldigheter som gäller honom eller henne. Grundlagsutskottet anser att syftet är lämpligt med tanke på de grundläggande fri- och rättigheterna. Bestämmelsens godtagbara syfte framgår dock inte tydligt av bestämmelsens ordalydelse, varför grundlagsutskottet anser att ekonomiutskottet bör precisera och förtydliga bestämmelsen.

Ekonomiutskottet konstaterar att Patent- och registerstyrelsen enligt 3 § 3 mom. i förslaget till näringsverksamhetslag ska bevilja tillstånd, om det inte äventyrar näringsidkarens närhet vad gäller fullgörandet av dennes skyldigheter. I den gällande lagen finns ingen motsvarande bestämmelse, men enligt propositionen är syftet med förslaget inte att ändra Patent- och registerstyrelsens etablerade tillståndspraxis för näringsidkare som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Med avseende på fysiska personer har tillgänglighet bedömts enligt personens bostadsland i enlighet med Luganokonventionen eller någon eventuell annan motsvarande konvention, som kan anses säkerställa att personen faktiskt är när. Utländska näringsidkares filialer har beviljats tillstånd, om huvudrörelsen är behörigen registrerad i sitt hemland. Bakgrunden till tillståndsplikten är således strävan att se till att näringsidkaren kan nå exempelvis för att fullgöra de skyldigheter som gäller honom eller henne. Ekonomiutskottet föreslår att bestämmelsen preciseras med anledning av grundlagsutskottets utlåtande.

Krav på minimiålder

Enligt 4 § i förslaget till näringsverksamhetslag får yrkesmässig näringsverksamhet endast bedrivas av en fysisk person som uppnått myndighetsåldern och som inte försatts i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats. En minderårig person som fyllt femton år får dock med intressebevakarens samtycke bedriva yrkesmässig näringsverksamhet. I den gällande lagen finns ingen åldersgräns för näringsidkande. Syftet med kravet på minimiålder i förslaget är att skydda minderåriga från ekonomiska skyldigheter och ansvar relaterade till bedrivandet av näringsverksamhet som enskilda näringsidkare.

Grundlagsutskottet konstaterar i sitt utlåtande att det med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna har lagts fram godtagbara grunder för greningen om särbehandling på grund av ålder. Grundlagsutskottet har dock ansett att det är nödvändigt att ekonomiutskottet ytterligare dryftar de eventuella konsekvenserna av den föreslagna greningen för näringsverksamhet som utövas av minderåriga.

Betänkande EkUB 46/2022 rd

I propositionsmotiven (s. 155–157) har det framförts synpunkter på den åldersgräns som nu föreslås. Anteckningen i handelsregistret ska anses ange en avsikt att bedriva yrkesmässig näringsverksamhet, och i fortsättningen antecknas inte personer under 15 år i handelsregistret ens med intressebevakarens samtycke. Personer under 15 år som är införda i handelsregistret när näringsverksamhetslagen träder i kraft avförs dock inte ur registret.

Ekonomiutskottet konstaterar att ändringen inte inverkar på småskalig sysselsättning, till exempel självsysselsättning av typ sommararbete, som inte ska betraktas som yrkesmässig näringsverksamhet. Ändringen påverkar inte heller till exempel 4H-företagandet för personer under 15 år, eftersom verksamheten till sin karaktär handlar om att lära sig företagsverksamhet, vilket inte kräver registrering i handelsregistret.

Tidsplanen för lagstiftningens ikraftträdande

Enligt utredning till utskottet avses lagarna, med undantag för bestämmelserna om elektroniska tjänster, träda i kraft den 1 juni 2023. För att lagstiftningen ska kunna samordnas är det viktigt att lagförslag 7 i propositionen träder i kraft innan den upphävandelag som ingår i regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice och till lagar som har samband med den samt till lag om upphävande av lagen om sociala företag (AjUB 25/2022 rd — RP 175/2022 rd) träder i kraft.

DETALJMOTIVERING

1. Handelsregisterlag

25§. Avgift för försenat bokslut. Ekonomiutskottet föreslår med anledning av grundlagsutskottets utlåtande att 6 mom. preciseras så att aktiebolag, andelslag, europabolag och europaandelslag ska ges tillfälle att lämna en utredning innan förseningsavgiften påförs, om det är behövt av särskilda skäl.

39§. Ikraftträdande. I 3 mom. föreskrivs det att de särskilt nämnda bestämmelserna om försummelseavgift för handelsregisteranmälan och förseningsavgift för bokslut tillämpas först från och med den 1 januari 2025. Utskottet föreslår att 3 mom. kompletteras med ett omnämnande också om 36 §, som gäller begäran om omprövning av beslut om avgift för försummelse av handelsregisteranmälan och avgift för försenat bokslut.

40§. Övergångsbestämmelser. Utskottet föreslår att skrivfel rättas i 7 mom. i den finska lagtexten.

2. Näringsverksamhetslagen

3§. Rätt att bedriva näringsverksamhet med tillstånd av Patent- och registerstyrelsen.

Ekonomiutskottet föreslår med anledning av grundlagsutskottets utlåtande att 3 mom. preciseras så att Patent- och registerstyrelsen ska bevilja tillstånd, om näringsidkaren utifrån den utredning

Betänkande EkUB 46/2022 rd

som lämnats är nåbar för att fullgöra skyldigheterna i anslutning till näringsverksamhet. Avsikten med den bestämmelse som ingår i propositionen eller den ändring som nu föreslås är inte att ändra nuvarande tillämpningspraxis.

22. Lagen om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter

1 §. Lagens tillämpningsområde. Efter det att den nu aktuella propositionen lämnades har 1 mom. ändrats genom lag 1209/2022, varför ekonomiutskottet föreslår vissa tekniska ändringar i bestämmelsen och ingressen.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 3—21 och 23—42 i proposition RP 244/2022 rd utan ändringar.

*Riksdagen godkänner lagförslag 1, 2 och 22 i proposition RP 244/2022 rd med ändringar.
(Utskottets ändringsförslag)*

Utskottets ändringsförslag

1.

Handelsregisterlag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Handelsregister

1 §

Handelsregistrets syfte och förvaltning

Denna lag innehåller bestämmelser om förande av handelsregister i syfte att tillhandahålla aktuell och tillförlitlig information om företag och sammanslutningar samt personer som är verk-

Betänkande EkUB 46/2022 rd

samma inom dessa. Personuppgiftsansvarig för registret är Patent- och registerstyrelsen, nedan *registermyndigheten*.

Registermyndigheten gör anteckningar i handelsregistret på det sätt som föreskrivs i denna eller någon annan lag. Registermyndigheten för i sitt datasystem offentligt diarium över anmälningar, ansökningar och meddelanden som kommer in till handelsregistret samt en akt över de handlingar som gäller varje anmälningsskyldig. Bestämmelser om ärendehantering finns dessutom i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019) och arkivlagen (831/1994).

Närmare bestämmelser om förande av handelsregistret, anteckningssättet samt stödjande anteckningar eller kataloger får utfärdas genom förordning av statsrådet. Tekniska frågor kan avgöras genom beslut av registermyndigheten.

2 §

Handelsregistrets offentlighet och utlämnande av uppgifter

Var och en har rätt att få uppgifter, utdrag och intyg om anteckningar i handelsregistret och handlingar som registermyndigheten innehar. Oberoende av bestämmelserna i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), nedan *offentlighetslagen*, får registermyndigheten lämna ut uppgifter om fysiska personers namn, födelsetid, medborgarskap, hemkommun och bosättningsland för dem som bor utomlands i form av utskrifter, via ett tekniskt gränssnitt eller en elektronisk förbindelse, eller på något annat sätt lämna ut eller göra uppgifter allmänt tillgängliga via ett elektroniskt datanät.

Registermyndigheten får lämna ut i handelsregistret införda uppgifter om personbeteckningens slutled och en utomlands bosatt fysisk persons hemadress endast om mottagaren har en sådan grund för behandling av uppgifter som avses i 29 § i dataskyddslagen (1050/2018). Sådana uppgifter får också på det sätt som föreskrivs i 1 mom. lämnas ut elektroniskt i ett krypterat eller på annat sätt skyddat format. En förutsättning är dessutom att den som begär uppgifterna lämnar registermyndigheten en redogörelse för att uppgifterna skyddas på behörigt sätt.

Uppgifter om den verkliga förmånstagare som avses i 1 kap. 5 och 6 § i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017), nedan *penningtvättslagen*, får lämnas ut om mottagaren har identifierats och mottagaren har en grund enligt 1 kap. 1 mom. i den lagen att behandla uppgifter eller en myndighet behöver uppgifterna för skötseln av sina lagstadgade uppgifter. Vid utlämnandet av uppgifter iakttas i övrigt vad som i 1 och 2 mom. föreskrivs om det.

Genom förordning av statsrådet får det utfärdas närmare bestämmelser om förfarandet vid utlämnande av registeruppgifter och utfärdande av utdrag och kopior.

3 §

Anmälningsskyldiga

I handelsregistret införs följande företag och sammanslutningar:

1) öppna bolag, kommanditbolag, aktiebolag, ömsesidiga försäkringsbolag, andelslag, andelsbanker, sparbanker, hypoteksföreningar, försäkringsaktiebolag, försäkringsföreningar, statliga affärsverk, bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag och bostadsrättsföreningar,

Betänkande EkUB 46/2022 rd

2) en fysisk person som bedriver näringsverksamhet (*enskild näringsidkare*) och som enligt 3 kap. 9 § 2 mom. i bokföringslagen (1336/1997) ska ge in bokslut för registrering eller som är bosatt utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

3) en utländsk sammanslutning eller stiftelse (*utländsk näringsidkare*) som grundar en filial i Finland och en utländsk sammanslutning vid sådan gränsöverskridande kombinationsfusion och delning där den nya sammanslutningen registreras i Finland,

4) en europeisk ekonomisk intressegruppering och en utomlands registrerad intressegruppering som grundar ett driftställe i Finland,

5) europabolag och europaandelslag, samt

6) en ideell förening och stiftelse som för bedrivande av näringsverksamhet har ett fast driftställe eller i sin tjänst minst en arbetstagare.

Etableringsanmälan får även göras av en sådan enskild näringsidkare samt en ideell förening och stiftelse som enligt 10 § 1 mom. inte är skyldig att göra etableringsanmälan. Vad som i denna lag föreskrivs om anmälningsskyldiga tillämpas också på enskilda näringsidkare samt ideella föreningar och stiftelser som anmält sig frivilligt till handelsregistret.

4 §

Uppgifter som ska registreras

Följande uppgifter om en sådan anmälningsskyldig som avses i 3 § ska antecknas i registret:

- 1) firma och vid behov bifirma och firma på olika språk,
- 2) hemort,
- 3) verksamhetsområde eller syfte,
- 4) personuppgifterna för den fysiska person som bedriver näringsverksamheten och vid behov för en prokurist.

När det gäller andra anmälningsskyldiga än enskilda näringsidkare ska också följande antecknas i registret i tillämpliga delar:

- 1) uppgifter om grundandet av företaget eller sammanslutningen,
- 2) uppgift om företagets eller sammanslutningens kapital samt uppgifter om aktier och andelar,
- 3) uppgift om räkenskapsperioden,
- 4) uppgift om företagets eller sammanslutningens lagstadgade organ samt ställningen och personuppgifterna för deras medlemmar, revisorer, verkställande direktör, disponent, bolagsmän, prokurister och andra personer i motsvarande ställning och för personer med rätt att företräda företaget eller sammanslutningen eller, om en juridisk person innehar en sådan ställning, de uppgifter som behövs för att identifiera den juridiska personen, samt
- 5) som uppgifter för en utländsk näringsidkares filial, uppgift om det utländska register där sammanslutningen är registrerad, sammanslutningens registreringsnummer och registrerade namn i det aktuella registret samt personuppgifterna för den som företräder filialen och den som tecknar dess namn.

Registermyndigheten antecknar de uppgifter som lagrats i företags- och organisationsnummerregistret som den anmälningsskyldiges kontaktuppgifter. Genom förordning av statsrådet utfärdas det närmare bestämmelser om de uppgifter som ska införas i handelsregistret för var och en av de anmälningsskyldiga företags- eller sammanslutningsformer som avses i 3 §. Genom förordning av statsrådet får det även, med undantag för personuppgifter, föreskrivas om anteckning av

Betänkande EkUB 46/2022 rd

andra uppgifter i registret än de som avses i 1 och 2 mom. eller annanstans i lag, om anteckningarna behövs med beaktande av den anmälningsskyldiges särdrag.

5 §

Uppgifter som ska registreras om verkliga förmånstagare

När det gäller andra anmälningsskyldiga än enskilda näringsidkare införs i registret uppgift om sådana verkliga förmånstagare i företag eller sammanslutningar som avses i 6 kap. 2 § i penningtvättslagen, med undantag för verkliga förmånstagare som avses i 1 kap. 5 § 4 mom. i den lagen, samt personuppgifterna för dem och uppgift om grunden för och omfattningen av deras bestämmande inflytande och ägarandelar.

Om ett företag eller en sammanslutning anmäler att det inte har någon sådan verklig förmånstagare som avses i 1 mom., eller om en verklig förmånstagare inte kan identifieras, gör registermyndigheten en anteckning om anmälan i registret.

Bestämmelserna i 2 mom. tillämpas inte på öppna bolag eller kommanditbolag, om det öppna bolagets bolagsmän eller kommanditbolagets ansvariga bolagsmän är fysiska personer. Om andra företag eller sammanslutningar än de som avses ovan försummar att göra en anmälan enligt 1 eller 2 mom., gör registermyndigheten en anteckning om saken i registret.

Efter att ha fått en tillsynsanmälan som avses i 6 kap. 5 § 1 mom. i penningtvättslagen gör registermyndigheten en anteckning i registret, om uppgifterna i anmälan och förmånstagarregistret fortfarande avviker från varandra efter att registermyndigheten först har uppmanat företaget eller sammanslutningen eller representanten för en i 6 § avsedd utländsk klassisk trust eller liknande juridisk konstruktion att inom utsatt tid anmäla uppdaterade uppgifter om den verkliga förmånstagaren för registrering eller fastställa de uppgifter som antecknats i registret, om inte registeranteckningen är uppenbart grundlös.

Bestämmelserna i 1–4 mom. tillämpas inte på bolag som är föremål för handel på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017), på sammanslutningar enligt 1 kap. 7 § i penningtvättslagen som införts i handelsregistret, på utländska näringsidkare som har grundat en filial i Finland eller på statliga affärsverk.

Uppgifter om verkliga förmånstagare bevaras i 10 år efter det att den anmälningsskyldige har raderats från registret.

6 §

Uppgifter som ska registreras om klassiska truster och liknande juridiska konstruktioner och om de verkliga förmånstagarna för dem

I en anmälan om de verkliga förmånstagarna för en sådan klassisk trust eller liknande juridisk konstruktion som avses i artikel 31.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG, nedan *penningtvättsdirektivet*, ska följande nämnas:

1) den utländska trustens eller juridiska konstruktionens namn och den stat enligt vars lagstiftning trusten eller den liknande juridiska konstruktionen har bildats,

Betänkande EkUB 46/2022 rd

2) om den utländska trusten eller liknande juridiska konstruktionen har registrerats, det register där den utländska trusten eller den liknande juridiska konstruktionen har införts och dess registreringsnummer i det registret,

3) personuppgifterna för de verkliga förmånstagarna enligt 6 kap. 3 § i penningtvättslagen samt grunden för och omfattningen av det bestämmande inflytandet eller ägarandelen.

Uppgifter om verkliga förmånstagare bevaras i 10 år efter det att grunderna till registreringen av uppgifterna har upphört.

7 §

Personuppgifter som ska registreras

För de fysiska personer som ska införas i handelsregistret antecknas i registret som personuppgifter fullständigt namn, personbeteckning, medborgarskap och hemkommun. Om en person inte har en finsk personbeteckning, antecknas personens födelsetid i registret. För utomlands bosatta fysiska personer antecknas hemadress i stället för hemkommun.

8 §

Offentliggörande av registeranteckning

I den elektroniska webbtjänst som registermyndigheten förvaltar offentliggör registermyndigheten information om anteckningar som gjorts i handelsregistret och om radering av sådana anteckningar, antingen som sådan eller som utdrag eller hänvisningar till en handling som införts i akten eller antecknats i registret. När det gäller fysiska personer offentliggörs inte personbeteckningens slutled eller hemadressen, och inte heller ändringar i personuppgifterna för en fysisk person som redan har införts i registret.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. offentliggörs när det gäller registeranteckningar om verkliga förmånstagare endast uppgift om att det har gjorts en registeranteckning.

9 §

Offentlighetsverkan

Den anmälningsskyldige får inte åberopa sådana uppgifter eller handlingar som inte har förts in i registret och offentliggjorts i enlighet med 8 §, om inte den anmälningsskyldige visar att tredje man hade vetskap om dem.

Uppgifter som har förts in i handelsregistret i enlighet med denna eller någon annan lag och offentliggjorts i enlighet med 8 § anses ha kommit till tredje mans kännedom. Om mindre än 16 dagar har förflutit från offentliggörandet, får de offentliggjorda uppgifterna dock inte åberopas mot en tredje man som visar att han eller hon inte kan ha haft vetskap om dem.

Om en offentliggjord uppgift skiljer sig från en uppgift som antecknats i registret eller som framgår ur akten över den anmälningsskyldige, får den anmälningsskyldige inte åberopa den offentliggjorda uppgiften mot tredje man. Tredje man kan åberopa en offentliggjord uppgift, om inte den anmälningsskyldige visar att personen har haft vetskap om den uppgift som antecknats i registret.

Betänkande EkUB 46/2022 rd

Fel som skett vid tillsättandet av en i registret antecknad person som är behörig att företräda en anmälningsskyldig kan efter offentliggörandet åberopas mot en tredje man endast om det kan visas att han eller hon har haft vetskap om felet.

2 kap.

Anmälningar och ansökningar

10 §

Anmälningar till handelsregistret

Innan näringsverksamhet inleds ska en sådan anmälningsskyldig som avses i 3 § 1 mom. göra en anmälan till handelsregistret, vilken innehåller de uppgifter som avses i 4 och 5 § (*etableringsanmälan*). Etableringsanmälan ska också göras om flyttning av hemort till Finland.

Om det sker en förändring i de uppgifter som har antecknats i handelsregistret, ska en anmälan om detta utan dröjsmål göras till handelsregistret (*ändringsanmälan*). Ändringsanmälan ska även göras om det görs en ändring i ett öppet bolags eller ett kommanditbolags bolagsavtal, i ett aktiebolags, ett bostadsaktiebolags, ett ömsesidigt fastighetsaktiebolags, ett ömsesidigt försäkringsbolags eller ett försäkringsaktiebolags bolagsordning, i ett andelslags, en andelsbanks, en sparbanks, en hypoteksförenings, en bostadsrättsförenings eller en försäkringsförenings stadgar, i ett europabolags eller ett europaandelslags stadga eller i ett avtal om att bilda en europeisk ekonomisk intressegruppering.

Om näringsverksamhet läggs ner ska en anmälan om saken utan dröjsmål göras till handelsregistret (*anmälan om nedläggning*).

11 §

Filialers anmälningsskyldighet

Registermyndigheten ska underrättas om insolvensförfaranden, ackord och andra motsvarande förfaranden som gäller en utländsk näringsidkare som har grundat en filial. Registermyndigheten ska också underrättas om näringsidkarens försättande i likvidation och förordnande av likvidatorer, likvidatorernas personuppgifter och behörighet samt avslutande av likvidationen, samt om att näringsidkaren har upplösts och om avregistrering.

Bokslutshandlingarna för en utländsk näringsidkare som har grundat en filial ska anmälas för registrering inom sex månader från räkenskapsperiodens utgång, sådana som de har upprättats, reviderats och offentliggjorts, med iakttagande av lagstiftningen i den stat som näringsidkaren lyder under. Om den utländska näringsidkaren omfattas av lagstiftningen i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och tidsfristen för offentliggörande av bokslutshandlingar enligt denna lagstiftning är längre än sex månader, ska bokslutshandlingarna anmälas för registrering inom den tid som lagstiftningen i den staten föreskriver.

Om den utländska näringsidkarens bokslutshandlingar inte har upprättats, reviderats och offentliggjorts i överensstämmelse med Europeiska unionens rättsakter eller på ett likvärdigt sätt, ska ett bokslut som gäller filialen och som har upprättats enligt bokföringslagen och reviderats

Betänkande EkUB 46/2022 rd

enligt revisionslagen (1141/2015) samt revisionsberättelsen anmälas för registrering inom sex månader från räkenskapsperiodens utgång.

En filial är inte skyldig att underrätta registermyndigheten om en i 1 och 2 mom. eller i 35 § 3 mom. avsedd uppgift eller handling om registermyndigheten har erhållit uppgiften eller handlingen via det system för sammankoppling av register som avses i artikel 22 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1132 om vissa aspekter av bolagsrätt, nedan *bolagsrättsdirektivet*. Om den uppgift eller handling som erhållits via systemet för sammankoppling är på något annat språk än finska eller svenska har registermyndigheten dock rätt att be filialen om en i 21 § 1 mom. i språklagen (423/2003) avsedd officiell översättning av uppgiften eller handlingen.

12 §

Anmälan

Bestämmelser om anmälan finns i 10 och 11 § i företags- och organisationsdatalagen (244/2001). Även vid ansökningar till handelsregistret eller komplettering och ytterligare utredning till handelsregistret samt vid anmälan av bokslutet för registrering iaktas det som föreskrivs om den anmälningsskyldiges skyldigheter avseende e-tjänster i företags- och organisationsdatalagen.

Oberoende av bestämmelserna i 14 § i företags- och organisationsdatalagen får den som har avgått från sin i handelsregistret antecknade post eller vars i registret antecknade uppdrag har upphört själv göra anmälan om detta. Anmälan får göras även i pappersform.

Närmare bestämmelser om anmälningssättet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

13 §

Uppgifter som ska lämnas genom anmälan eller ansökan och handlingar som ska fogas till den

De uppgifter och bifogade handlingar som ligger till grund för en omständighet som anmäls till registret ska lämnas genom en anmälan eller ansökan. Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska lämnas genom anmälan eller ansökan och om deras bilagor utfärdas genom förordning av statsrådet.

Med avvikelse från 1 mom. får genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om att till en elektronisk ändringsanmälan inte bifogas handlingar om valet av ansvarsperson för aktiebolag, andelslag, bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag eller filialer för utländska näringsidkare, om inte registermyndigheten begär detta.

Utöver det som föreskrivs i 1 och 2 mom. har registermyndigheten rätt att av den som gör anmälan kräva även annan behövlig utredning om anmälan eller ansökans lagenlighet eller den anmälda omständighetens riktighet.

14 §

Avförande av registeranteckning till följd av domstolens avgörande

Om inte något annat undantagsvis följer av registeranteckningens art ska registermyndigheten avföra en anteckning från registret när det genom ett lagakraftvunnet avgörande har konstaterats att

Betänkande EkUB 46/2022 rd

- 1) en anteckning inte borde ha gjorts i registret,
- 2) ett registrerat beslut är ogiltigt, eller
- 3) en uppgift som antecknats i registret är oriktig.

Domstolen ska sända registermyndigheten en kopia av ett lagakraftvunnet avgörande i sådana ärenden som avses här.

15 §

Dödande av företagsinteckning

Om företagsinteckning har fastställts i näringsidkarens egendom, får registermyndigheten inte på basis av en anmälan eller ett meddelande som lämnats till den anteckna att näringsverksamheten har upphört eller att sammanslutningen har upplösts förrän företagsinteckningen har dödats eller förvärvaren av företaget har åtagit sig att svara för inteckningen i enlighet med vad som föreskrivs i 10 § företagsinteckningslagen (634/1984).

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas inte om det är fråga om en anmälan eller ett meddelande enligt 27 § 1 mom. i företagsinteckningslagen.

3 kap.

Registrering

16 §

Anteckning i registret

Registermyndigheten antecknar de anmälda uppgifterna och handlingarna i registret om det inte finns något hinder för registeranteckningen.

Registermyndigheten ska försöka säkerställa att en uppgift eller handling införs i registret inom 21 dygn från det att alla uppgifter och handlingar som behövs för registeranteckningen har lämnats till registermyndigheten.

Om etableringsanmälan har lämnats elektroniskt, ska registermyndigheten anteckna aktiebolaget eller filialen i registret inom fem vardagar från det att alla uppgifter och handlingar som behövs för registeranteckningen har lämnats till registermyndigheten. Om registeranteckningen fördröjs ska registermyndigheten informera den som gjort anmälan om fördröjningen.

17 §

Behandling av en bristfällig anmälan eller ansökan

Om registermyndighetens begäran om utredning eller komplettering med anledning av en bristfällig anmälan eller ansökan inte har besvarats inom utsatt tid, fattar registermyndigheten beslut om att avskriva anmälan eller ansökan.

Om det föreligger hinder för anteckning i registret trots komplettering av anmälan eller ansökan eller annan utredning fattar registermyndigheten beslut om att vägra anteckning i registret.

Betänkande EkUB 46/2022 rd

18 §

Betalning av avgifter

Bestämmelser om den avgift som ska betalas för handläggningen av en anmälan eller ansökan finns i lagen om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer (1032/1992).

19 §

Rätt att använda andra språk än de inhemska språken

En anmälningsskyldig får, förutom sådana handlingar och uppgifter på finska eller svenska som avses i denna lag, frivilligt ge in handlingar och uppgifter till handelsregistret för offentliggörande även på andra språk. Av handlingarna ska då lämnas en översättning till ett annat språk som motsvarar en sådan officiell översättning som avses i 21 § 1 mom. i språklagen.

Vid avvikelser mellan de handlingar och uppgifter som offentliggjorts på finska eller svenska och de översättningar av dem som på frivillig basis har offentliggjorts på något annat språk, får en på frivillig basis offentliggjord översättning inte åberopas mot tredje man. Tredje man får dock åberopa en på frivillig basis offentliggjord översättning, om inte den anmälningsskyldige visar att personen hade vetskap om den finska eller svenska versionen.

Om handlingen av grundad anledning har utarbetats på något annat språk än finska eller svenska ska dessutom en i 21 § 1 mom. i språklagen avsedd officiell översättning av handlingen bifogas till anmälan eller ansökan. Översättningen anses då vara en i 1 och 2 mom. avsedd handling som upprättats och publicerats på finska eller svenska.

20 §

Hörande av Finansinspektionen

Registermyndigheten ska innan ett ärende avgörs ge Finansinspektionen minst 30 dygn att yttra sig om en handelsregisteranmälan, om anmälan gäller

1) godkännande av bolagsordningen för ett fondbolag enligt lagen om placeringsfonder (213/2019) eller ett förvaringsinstitut enligt 20 kap. 1 § i den lagen eller ändringar av en sådan bolagsordning,

2) godkännande av bolagsordningen för en förvaltare av alternativa investeringsfonder, ett förvaringsinstitut eller ett särskilt förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) eller ändringar av en sådan bolagsordning,

3) godkännande av bolagsordningen för ett aktiebolag för en fastighetsfond enligt lagen om fastighetsfonder (1173/1997), av ett kommanditbolags bolagsavtal eller ändringar av en sådan bolagsordning och ett sådant bolagsavtal, dock inte om en ändring av bolagsavtalet för ett kommanditbolag som bedriver fastighetsfondsverksamhet endast gäller utbyte av en tyst bolagsman eller ändring av ett namn eller en insats och kommanditbolaget inte har andra tysta bolagsmän än sådana vars andelar enligt bolagsavtalet omfattas av värdepappersmarknadslagen (746/2012),

4) godkännande av en sådan ändring av bolagsordningen eller stadgarna som avses i 5 kap. 1 eller 2 § i kreditinstitutslagen (610/2014).

Betänkande EkUB 46/2022 rd

21 §

Delgivning av registermyndighetens beslut och andra handlingar

Om det inte har antecknats någon adressuppgift för den anmälningsskyldige i registret över företags- och organisationsnummer, får registermyndigheten delge sina beslut och andra handlingar i form av vanlig delgivning till en person som har införts i handelsregistret och som har rätt att ta emot delgivningar på den anmälningsskyldiges vägnar.

Ett beslut om avgift för försummelse av handelsregisteranmälan eller avgift för ett försenat bokslut får delges i form av vanlig delgivning till den anmälningsskyldige eller med iakttagande av bestämmelserna i 1 mom.

Registermyndigheten får lämna ut adressuppgifter för en sådan person som avses i 1 mom. med iakttagande av bestämmelserna i 2 § 2 mom.

4 kap.

Tillsyn och administrativa påföljder

22 §

Bristfälliga eller felaktiga registeruppgifter

Om registermyndigheten konstaterar att det finns brister i registeruppgifterna, ska den uppmana den anmälningsskyldige att åtgärda bristerna. Likaså ska registermyndigheten, om den har skäl att betvivla en registerantecknings riktighet, uppmana den anmälningsskyldige att kontrollera och rätta de felaktiga registeruppgifterna.

Registermyndigheten ska se till att de anmälningsskyldiga i sina registeruppgifter avför anteckningar som gäller personer som har meddelats näringsförbud och som på grund av näringsförbudet inte längre kan vara verksamma med uppgifterna i fråga.

23 §

Kontroll av att registeruppgifter är uppdaterade

Aktiebolag, andelslag, europabolag och europaandelslag samt utländska näringsidkare som grundat en filial i Finland ska varje kalenderår anmäla att de uppgifter som antecknas i handelsregistret enligt den anmälningsskyldiges anmälan och de kontaktuppgifter för företaget som förts in i registret över företags- och organisationsnummer är uppdaterade. Andra än ovannämnda anmälningsskyldiga har rätt att anmäla att registeruppgifterna är uppdaterade.

En anmälningsskyldig kan anmäla att uppgifterna är uppdaterade också i ändrad form enligt en anhängig ändringsanmälan. En förutsättning för en registeranteckning om att uppgifterna är uppdaterade är då att ändringsanmälan registreras i enlighet med anmälan.

Registermyndigheten gör en anteckning i handelsregistret om anmälan om att registeruppgifterna är uppdaterade och om försummelse av den anmälningsskyldighet som avses i 1 mom.

Betänkande EkUB 46/2022 rd

24 §

Avgift för försummelse av handelsregisteranmälan

Registermyndigheten påför den anmälningsskyldige en avgift för försummelse av handelsregisteranmälan, om den trots uppmaning inte

1) i enlighet med 10 § rättar till brister eller fel i uppgifter som ska antecknas och handlingar som ska registreras i handelsregistret enligt den anmälningsskyldiges anmälan enligt 4 § eller en med stöd av 4 § 3 mom. utfärdad statsrådsförordning eller enligt 5 eller 6 §, 10 § 2 mom. eller 11 §,

2) anmäler att anteckningar om i 4 § 2 mom. 4 eller 5 punkten avsedda personer, som på grund av näringsförbud eller annan orsak relaterad till personens behörighet inte längre kan vara verksam med de uppgifter som antecknats i registret, ska avföras från registeruppgifterna,

3) i enlighet med 11 § i företags- och organisationsdatalagen rättar till brister eller fel i de kontaktuppgifter som avses i 4 § 1 mom. 4 punkten i den lagen,

4) anmäler, om det gäller en anmälningsskyldig som avses i 3 kap. 9 mom. i bokföringslagen, bokslut och verksamhetsberättelse jämte uppgifter om revision som utarbetats enligt den lagen för registrering, med undantag för en anmälningsskyldig som avses i 25 §, eller kompletterar ovan i denna punkt avsedda uppgifter som anmälts som bristfälliga för registrering.

Försummelseavgift påförs även en anmälningsskyldig enligt 23 § 1 mom. som under kalenderåret har försummat att anmäla att registeruppgifterna är uppdaterade och trots uppmaning inte gör en sådan anmälan.

Försummelseavgiften är 300 euro. För ett publikt aktiebolag och ett europabolag är försummelseavgiften 600 euro.

Försummelseavgift får inte påföras för försummelse som avses i 1 mom. 4 punkten och i 2 mom., om beslut om påförande av den inte fattats inom ett år från dagen efter den dag då den anmälningsskyldige borde ha anmält bokslutet för registrering eller anmält att uppgifterna i registret är uppdaterade. Bestämmelserna i detta moment tillämpas även på filialers skyldighet att anmäla bokslut för registrering på det sätt som föreskrivs i 11 §.

I fråga om andra än i 4 mom. avsedda försummelser får försummelseavgift inte påföras, om beslut om påförande av den inte fattats inom ett år från dagen efter den dag då registermyndigheten sänt en uppmaning om att rätta till försummelsen.

En av registermyndigheten påförd försummelseavgift hindrar inte att en ny försummelseavgift påförs om den anmälningsskyldige inte har rättat till en försummelse som avses i 1 mom. 1–3 punkten efter en ny uppmaning av registermyndigheten. Den nya försummelseavgift som påförs är då dubbelt så stor jämfört med den tidigare försummelseavgiften och den kan påföras högst tre gånger under två år från det första beslutet så att den första avgiften efter detta påförs enligt det belopp som föreskrivs i 3 mom. Vad som föreskrivs här tillämpas inte på en filial i den mån det är fråga om filialens skyldighet att anmäla bokslut för registrering enligt bestämmelserna i 11 §.

25 §

Avgift för försenat bokslut

Registermyndigheten påför ett aktiebolag, andelslag, europabolag eller europaandelslag en avgift för försenat bokslut, om det inte har anmält ett bokslut och en verksamhetsberättelse jämte

Betänkande EkUB 46/2022 rd

uppgifter om (*bokslutet*) som upprättats enligt bokföringslagen för registrering inom åtta månader från räkenskapsperiodens utgång.

Förseningsavgiften är

- 1) 150 euro, om bokslutet har anmälts för registrering högst två månader för sent,
- 2) 300 euro, om bokslutet har anmälts för registrering över två månader men högst fyra månader för sent,
- 3) 600 euro, om bokslutet inte har anmälts för registrering inom ett år från räkenskapsperiodens utgång.

För publika aktiebolag och europabolag är förseningsavgiften det dubbla beloppet av det som anges i 2 mom.

Om ett aktiebolag, andelslag, europabolag eller europaandelslag inte har anmält bokslutet för registrering inom åtta månader från räkenskapsperiodens utgång för två eller flera på varandra följande räkenskapsperioder, påförs den förseningsavgift som anges i 2 och 3 mom. till dubbelt belopp.

Förseningsavgift får inte påföras, om beslut om påförande av den inte fattats inom ett år från dagen efter den dag då bokslutet har kommit in för registrering eller, om bokslutet inte har kommit in för registrering, inom ett år från räkenskapsperiodens utgång.

Ett aktiebolag, andelslag, europabolag eller europaandelslag ska ges tillfälle att lämna utredning innan förseningsavgiften påförs, om det är behövligt av särskilda skäl.

26 §

Avstående från att påföra avgift för försummelse av handelsregisteranmälan och avgift för försenat bokslut

Avgift för försummelse av handelsregisteranmälan och avgift för försenat bokslut ska inte påföras om försummelsen har berott på orsaker som är oberoende av den anmälningsskyldige, om försummelsen är ringa eller om det finns en giltig orsak till försummelsen.

27 §

Verkställighet av avgift för försummelse av handelsregisteranmälan och avgift för försenat bokslut

Avgift för försummelse av handelsregisteranmälan och avgift för försenat bokslut ska betalas till staten. Bestämmelser om verkställigheten av en avgift finns i lagen om verkställighet av böter (672/2002).

Försummelseavgifter och förseningsavgifter preskriberas fem år efter det att ett lagakraftvunnet beslut har meddelats.

I fråga om dödsfalls inverkan på verkställigheten tillämpas bestämmelserna i 8 kap. 16 § 1 mom. i strafflagen (39/1889).

Betänkande EkUB 46/2022 rd

28 §

Förordnande om likvidation eller avregistrering avseende anmälningsskyldiga för försummelse av anmälan om verkliga förmånstagare

Om en anmälningsskyldig på vilken tillämpas 20 kap. 4 § i aktiebolagslagen (624/2006) eller 23 kap. 4 § i lagen om andelslag (421/2013) försummar att lämna in en i 5 § avsedd anmälan om verkliga förmånstagare eller att rätta till bristfälliga eller felaktiga uppgifter om verkliga förmånstagare i registret och om den anmälningsskyldige trots uppmaning inte rättar till försummelsen, kan registermyndigheten genom att iakttäta ett förfarande enligt 20 kap. 5 § i aktiebolagslagen eller 23 kap. 5 § i lagen om andelslag försätta den anmälningsskyldige i likvidation eller avregistrera den.

29 §

Avregistrering av anmälningsskyldig som upphört med sin verksamhet

Registermyndigheten ska avregistrera en anmälningsskyldig om den anmälningsskyldige under de senaste tio åren inte har lämnat någon anmälan till registret och det finns skäl att anta att den anmälningsskyldige har upphört med sin verksamhet.

Registermyndigheten ska i förväg fråga den anmälningsskyldige om den fortfarande bedriver sin verksamhet. Om det inte framgår att verksamhet bedrivs, ska registermyndigheten offentliggöra information i e-tjänsten om att den anmälningsskyldige kan avregistreras samt uppmana den anmälningsskyldige att inom tre månader från det att informationen offentliggjordes göra en anmälan om sin verksamhet.

Om det inte inom utsatt tid kommer in någon anmälan om att verksamhet bedrivs, ska de anteckningar som gäller den anmälningsskyldige avföras från registret. En sammanslutning som ska upplösas genom ett likvidationsförfarande ska anses ha blivit upplöst genom avregistreringen av den.

5 kap.

Informationsutbyte med andra myndigheter

30 §

Utlämnande av handelsregisteruppgifter till myndigheter

Om det i en lag eller en författning på lägre nivå som gäller en sådan myndighet som avses i 4 § 1 mom. i offentlighetslagen förutsätts att den anmälningsskyldige till myndigheten ska lämna uppgifter som registrerats i handelsregistret eller myndigheten annars behöver sådana uppgifter, lämnar registermyndigheten ut uppgifterna via ett tekniskt gränssnitt eller en elektronisk förbindelse i enlighet med 2 § och i övrigt med iakttagande av det som föreskrivs i 5 kap. 22 och 23 § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019).

Betänkande EkUB 46/2022 rd

En i 1 mom. avsedd myndighet får kräva uppgifter av den anmälningsskyldige endast om det konstateras brister eller felaktigheter i de registrerade uppgifterna, om myndigheten av någon orsak som är oberoende av den själv inte får uppgifterna av registermyndigheten eller om det finns någon annan grundad anledning att kräva uppgifter.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. ska inte, med undantag för vad som föreskrivs om sättet för utlämnade av uppgifter, tillämpas på uppgifter om verkliga förmånstagare.

31 §

Skatteförvaltningen

Trots sekretessbestämmelserna får Skatteförvaltningen till registermyndigheten lämna en resultaträkning och balansräkning som en bokföringsskyldig lämnat in för verkställande av beskattningen, samt sådana andra uppgifter och handlingar som den bokföringsskyldige med stöd av denna lag eller någon annan lag är skyldig att för registrering av bokslut och verksamhetsberättelse lämna till registermyndigheten.

För skötseln av de uppgifter som gäller avregistrering ur handelsregistret och som anges i 20 kap. 4 § i aktiebolagslagen, 23 kap. 4 § i lagen om andelslag samt 28 och 29 § i denna lag har registermyndigheten trots sekretessbestämmelserna rätt att på begäran få uppgifter av Skatteförvaltningen om huruvida ett visst företag eller en viss sammanslutning enligt Skatteförvaltningens registeruppgifter har bedrivit verksamhet.

32 §

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata

Registermyndigheten har rätt att vid behov uppdatera sitt informationsmaterial från det befolkningsdatasystem som förvaltas av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata och kontrollera personuppgifterna för personer som nämns i anmälningar eller ansökningar och bilagor till dem, för att bekräfta uppgifternas riktighet.

33 §

Rättsregistercentralen och domstolar

Registermyndigheten har rätt att uppdatera sitt informationsmaterial från näringsförbudsregistret samt kontrollera om de personer som är införda i handelsregistret eller som nämns i anmälningar eller ansökningar och bilagor till dem har meddelats näringsförbud.

En domstol ska utan dröjsmål sända registermyndigheten information att föra in i registret när det har utfärdats en offentlig stämning för borgenärerna för en anmälningsskyldig som är införd i handelsregistret eller domstolen har förordnat att den anmälningsskyldiges verksamhet ska upphöra. Det ovannämnda gäller även en annan myndighet som förordnar att en anmälningsskyldigs verksamhet ska upphöra.

Betänkande EkUB 46/2022 rd

6 kap.

Sammankoppling av register

34 §

Uppgifter som görs tillgängliga genom systemet för sammankoppling av register

Registermyndigheten ska se till att de handlingar och uppgifter som avses i artikel 14, i artikel 19.2 med undantag för artikel 19.2 d, i artikel 20 och i artikel 30.1 i bolagsrättsdirektivet görs tillgängliga genom systemet för sammankoppling av register.

Registermyndigheten ska dessutom se till att uppgifter om verkliga förmånstagare görs tillgängliga genom systemet för sammankoppling av register med iakttagande av vad som föreskrivs i artiklarna 30.10 och 31.9 i penningtvätsdirektivet.

35 §

Informationsutbyte i systemet för sammankoppling av register

När en filial till ett utländskt bolag har registrerats i handelsregistret eller avförts från registret ska registermyndigheten i enlighet med artiklarna 28a.7 och 28c i bolagsrättsdirektivet genom systemet för sammankoppling av register underrätta den medlemsstat där bolaget är registrerat om registreringen eller avregistreringen.

Registermyndigheten ska genom systemet för sammankoppling av register i enlighet med artikel 34.1 i bolagsrättsdirektivet underrätta den medlemsstat där en filial till ett i handelsregistret infört bolag är registrerad om inledande och avslutande av likvidationsförfaranden eller insolvensförfaranden och om avregistrering av bolaget samt i enlighet med artikel 30a underrätta medlemsstaten om en ändring som införts i registret och som gäller bolagets namn, bolagets registrerade säte, bolagets registreringsnummer i registret, bolagets rättsliga form eller de handlingar och den information som avses i artikel 14 d och 14 f i bolagsrättsdirektivet.

När registermyndigheten genom systemet för sammankoppling av register får information enligt 1 mom. om att en filial till ett i handelsregistret infört bolag har registrerats eller att filialen har avförts från registret i en annan medlemsstat eller information enligt 2 mom. om ändringar i de registeruppgifter som införts om det utländska bolag som har registrerat filialen i Finland, ska registermyndigheten bekräfta mottagandet av en sådan underrättelse, registrera handlingarna och informationen utan dröjsmål samt, om bolaget har avregistrerats i den stat där bolaget är registrerat, avföra filialen från handelsregistret.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 3 mom. ska en filial till ett utländskt bolag inte avföras från handelsregistret, om det utländska bolaget har avförts från registret på grund av en ändring av den rättsliga formen, en fusion eller delning eller en gränsöverskridande överföring av dess registrerade säte. Innan ett beslut enligt 3 mom. om avregistrering av en filial fattas, ska registermyndigheten dessutom ge filialen en tid av 21 dygn att yttra sig om förutsättningarna för avregistreringen.

I bolagets uppgifter införs i fråga om en i 3 mom. avsedd filial filialens namn, registreringsnummer, den i artikel 16.1 i bolagsrättsdirektivet avsedda EUID-koden samt den medlemsstat där filialen är registrerad.

Betänkande EkUB 46/2022 rd

7 kap.

Ändringssökande

36 §

Begäran om omprövning av beslut om avgift för försummelse av handelsregisteranmälan och avgift för försenat bokslut

Omprövning får begäras i fråga om beslut om avgift för försummelse av handelsregisteranmälan och avgift för försenat bokslut. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003).

37 §

Besvär över beslut av registermyndigheten

Bestämmelser om sökande av ändring i ett beslut som registermyndigheten har meddelat med anledning av en begäran om omprövning samt andra beslut av registermyndigheten finns i lagen om Patent- och registerstyrelsen (578/2013).

Den anmälningsskyldige får inte, med avvikelse från vad som föreskrivs i 7 § i lagen om Patent- och registerstyrelsen, genom besvär överklaga ett beslut med stöd av vilket registermyndigheten har fört in uppgifter i registret i enlighet med en handelsregisteranmälan.

38 §

Hävande av registeranteckning

Den som anser att en annan registeranteckning än sådan som gäller firma medför olägenhet får vid en domstol som anges i 10 kap. i rättegångsbalken (4/1734) väcka talan mot den anmälningsskyldige om hävande av registeranteckningen och ersättande av skadan.

Bestämmelser om hävande av en handelsregisteranteckning som gäller firma finns i firmalagen (128/1979).

8 kap.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

39 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs handelsregisterlagen (129/1979), nedan *den gamla lagen*.

Betänkande EkUB 46/2022 rd

Bestämmelserna i 23 § i denna lag tillämpas dock först från och med den 1 januari 2026 och bestämmelserna i 21 § 2 och 3 mom. samt 24–27 och 30 och 36 § från och med den 1 januari 2025 så att avgiften för försenat bokslut gäller räkenskapsperioder som avslutas i december 2024 och där-
efter.

40 §

Övergångsbestämmelser

En anmälan eller ansökan som har lämnats till registermyndigheten före ikraftträdandet av denna lag ska handläggas med iakttagande av de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Över handlingar som lämnats före den 1 maj 2014 förs med avvikelse från vad som anges i 1 § 2 mom. en akt i pappersform, om inte handlingarna omvandlats till elektroniskt format.

Om det för en anmälningsskyldig inte har antecknats någon räkenskapsperiod i handelsregistret ska, om avgift för försenat bokslut eller avgift för försummelse av handelsregisteranmälan påförs för försummelse att anmäla ett bokslut för registrering, ett kalenderår anses vara räkenskapsperiod för den anmälningsskyldige.

Vid utlämnande av uppgifter som avses i 2 § 2 mom. samt uppgifter om en i Finland bosatt fysisk persons hemadress tillämpas de särskilda förutsättningar som föreskrivs i 2 § 2 mom. på handlingar som inkommit före den 1 maj 2014, om uppgifterna i handelsregistret är i elektroniskt format.

Bestämmelserna i 1 och 4 § i lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningssuppgifter (1346/1999) tillämpas på offentligheten av bokslutshandlingar som Skatteförvaltningen lämnat till registermyndigheten för testning och provanvändning för räkenskapsperioder som avslutats åren 2006 och 2007.

Efter ikraftträdandet av denna lag raderar registermyndigheten en anteckning som gjorts i handelsregistret enligt 9 § 5 mom. i den gamla lagen om huruvida lagen om bostadsaktiebolag eller vissa bestämmelser i lagen om bostadsaktiebolag ska tillämpas på ett ömsesidigt fastighetsaktiebolag.

Registermyndigheten får inleda ett förfarande enligt 28 §, där en anmälningsskyldig kan förordnas i likvidation eller avregistreras för försummelse av anmälan om **verkliga** förmånstagare, tidigast när det har gått sex månader från ikraftträdandet av denna lag. En uppmaning om att rätta till brister i registret som sänts före det beaktas dock som en första uppmaning enligt 20 kap. 5 § 1 mom. i aktiebolagslagen och 23 kap. 5 § 1 mom. i lagen om andelslag.

41 §

Tidigare hänvisningsbestämmelser

Om det i någon annan lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av någon annan lag eller i beslut som meddelats med stöd av den gamla lagen hänvisas till den gamla lagen, ska hänvisningen anses avse en hänvisning till denna lag.

2.

Näringsverksamhetslag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde och definitioner

Denna lag innehåller bestämmelser om näringsidkares rätt att bedriva näringsverksamhet.

I denna lag avses med

- 1) *näringsverksamhet* utövande av yrke eller näring i syfte att få inkomst eller annan ekonomisk vinning,
- 2) *näringsidkare* sådana fysiska personer och privata och offentliga juridiska personer som avses i 2 § 1 mom. och 3 § 1 och 2 mom.,
- 3) *filial* en sådan del av en utländsk sammanslutning eller stiftelse som i Finland från det här landet yrkesmässigt bedriver näringsverksamhet i den utländska sammanslutningens eller stiftelsens namn och för dess räkning.

2 §

Rätt att bedriva näringsverksamhet

På de villkor som anges i denna lag får näringsverksamhet bedrivas av

- 1) fysiska personer som är bosatta inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
- 2) finländska sammanslutningar och stiftelser,
- 3) utländska sammanslutningar och stiftelser som har bildats enligt lagstiftningen i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som har sitt registrerade säte, sin centralförvaltning eller sitt huvudsakliga verksamhetsställe i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Villkoren enligt 1 mom. 1 och 3 punkten tillämpas dock inte, om något annat bestäms i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland.

3 §

Rätt att bedriva näringsverksamhet med tillstånd av Patent- och registerstyrelsen

Med ett tillstånd som beviljats av Patent- och registerstyrelsen får näringsverksamhet bedrivas av

- 1) fysiska personer som är bosatta utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
- 2) andra än i 2 § 1 mom. 3 punkten avsedda utländska sammanslutningar och stiftelser som grundar en filial i Finland.

Betänkande EkUB 46/2022 rd

Om inte minst en av bolagsmännen i ett öppet bolag eller av de ansvariga bolagsmännen i ett kommanditbolag är en i 2 § 1 mom. avsedd fysisk person eller finländsk eller utländsk sammanslutning eller stiftelse, ska även en bolagsman i det öppna bolaget och en ansvarig bolagsman i kommanditbolaget ha tillstånd av Patent- och registerstyrelsen för bedrivande av näringsverksamhet.

Patent- och registerstyrelsen ska bevilja tillstånd, om näringsidkaren utifrån lämnad utredning är nåbar för fullgörande av sina skyldigheter i anknytning till näringsverksamheten.

4 §

Behörighet för enskilda näringsidkare

Näringsverksamhet får yrkesmässigt bedrivas av en fysisk person (*enskild näringsidkare*) som

1) har uppnått myndighetsåldern,

2) inte har försatts i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats.

Trots 1 mom. 1 punkten får en minderårig som har fyllt 15 år med samtycke av sin intressebevakare yrkesmässigt bedriva näringsverksamhet.

Bestämmelser om en intressebevakares rätt att börja idka näring för huvudmannens räkning finns i 34 § 1 mom. 5 punkten i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999).

5 §

Temporärt tillhandahållande av tjänster och anmälningsskyldighet till handelsregistret

Den anmälningsskyldighet som avses i 10 § 1 mom. i handelsregisterlagen (/) gäller inte sådana fysiska personer som är bosatta i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som temporärt erbjuder tjänster i Finland och inte heller sådana utländska sammanslutningar och stiftelser som avses i 2 § 1 mom. 3 punkten och som temporärt erbjuder tjänster i Finland. Ett villkor är dessutom att det är fråga om en tjänsteleverantör på vilken tillämpas lagen om tillhandahållande av tjänster (1166/2009).

6 §

Företrädare

En sådan näringsidkare som ska införas i handelsregistret ska ha en företrädare som har rätt att ta emot stämningar och andra delgivningar på näringsidkarens vägnar. Företrädaren ska anmälas för registrering i handelsregistret.

Företrädaren ska vara bosatt i Finland. Om näringsidkaren är en utländsk sammanslutning eller stiftelse enligt 2 § 1 mom. 3 punkten som grundar en filial i Finland, ska företrädaren vara bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Den som är minderårig eller som har försatts i konkurs eller vars handlingsbehörighet har begränsats får inte vara företrädare.

En fysisk person som är bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och en finländsk sammanslutning eller stiftelse som har en i ett register över sammanslutningar eller stif-

Betänkande EkUB 46/2022 rd

telser antecknad firmatecknare eller någon annan företrädare som är bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet behöver emellertid inte utse en särskild företrädare.

Oberoende av vad som föreskrivs någon annanstans i lag anses stämning och annan delgivning ha lämnats till näringsidkaren när den har delgetts företrädaren.

7 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen angående rättighet att idka näring (122/1919).

Oberoende av bestämmelserna i 4 § 1 mom. 1 punkten och 2 mom. har en minderårig som med stöd av de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag har haft rätt att bedriva näringsverksamhet och som före ikraftträdandet av denna lag har registrerats som enskild näringsidkare i handelsregistret även i fortsättningen rätt att bedriva näringsverksamhet som enskild näringsidkare.

Om det i någon annan lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av någon annan lag hänvisas till lagen angående rättighet att idka näring, ska hänvisningen anses avse en hänvisning till denna lag.

3.

Lag

om ändring av 5 § i lagen om tillhandahållande av tjänster

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om tillhandahållande av tjänster (1166/2009) rubriken för 5 § samt 5 § 1 och 2 mom. som följer:

5 §

Rätt att bedriva näringsverksamhet

Bestämmelser om tjänsteleverantörers rätt att bedriva näringsverksamhet i Finland finns i näringsverksamhetslagen (/). I handelsregisterlagen (/) föreskrivs det om den etableringsanmälan som ska göras till Patent- och registerstyrelsen innan näringsverksamhet inleds.

En tjänsteleverantör som har sin hemort i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har rätt att temporärt tillhandahålla sin tjänst i Finland. Även en tjänsteleverantör

Betänkande EkUB 46/2022 rd

som är etablerad i enlighet med lagstiftningen i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och har sin stadgeenliga hemort, sin centralförvaltning eller sitt huvudkontor i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har rätt att temporärt tillhandahålla sin tjänst i Finland.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av företags- och organisationsdatalagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i företags- och organisationsdatalagen (244/2001) 10 § 1, 3 och 4 mom., 11 § 1 och 2 mom., 14 § 2 och 3 mom. och 19 § 2 mom., av dem 10 § 1 och 4 mom. och 11 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1352/2018, 10 § 3 mom., 11 § 2 mom. och 19 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1334/2018 och 14 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1603/2009, samt

fogas till 4 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 192/2014, 464/2017 och 1162/2021, ett nytt 3 mom., till 16 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 464/2017, nya 3 och 4 mom., till lagen en ny 16 a § och till 17 §, sådan den lyder i lag 1352/2018, ett nytt 3 mom. som följer:

4 §

Uppgifter som skall lagras i företags- och organisationsdatasystemet

— — — — —

Om det i fråga om en registreringsskyldig fysisk person har gjorts en spärmarkering i befolkningsdatasystemet enligt 36 § i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (661/2009), är den registreringsskyldige inte skyldig att anmäla i 1 mom. 4 punkten avsedda kontaktuppgifter för lagring i företags- och organisationsdatasystemet.

Betänkande EkUB 46/2022 rd

10 §

Etableringsanmälan

Bildande av ett registreringsskyldigt företag, grundande av en registreringsskyldig organisation, inledande av näringsverksamhet och flyttning av hemort till Finland ska anmälas på en blankett för etableringsanmälan som har fastställts för detta syfte eller i en e-tjänst. Anmälan kan lämnas till Patent- och registerstyrelsen eller Skatteförvaltningen.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. och 2 mom. 3 punkten ska följande uppgifter anmälas till handelsregistret i en e-tjänst:

1) uppgift om verkliga förmånstagare till i 3 § 1 mom. 1, 4 och 5 punkten i handelsregisterlagen (/) avsedda sammanslutningar, med undantag av bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag enligt lagen om bostadsaktiebolag,

2) uppgift om utländska trusters verkliga förmånstagare, och

3) uppgifter om bildande av bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag.

Fysiska personer som avses i 3 § 2 mom. 1–3 punkten och som inte enligt bestämmelserna i lagen om förskottsuppbörd eller mervärdesskattelagen är skyldiga att anmäla sig för registrering i Skatteförvaltningens arbetsgivar- eller förskottsuppbördsregister eller registret över mervärdesskattskyldiga samt fysiska personer som avses i 4 punkten i det momentet kan ge sina uppgifter separat på en för detta syfte fastställd blankett eller i en e-tjänst.

11 §

Anmälan om ändring och nedläggning

När en omständighet som har lagrats i företags- och organisationsdatasystemet i enlighet med 4 § 1 mom. ändras ska detta utan dröjsmål anmälas på en för ändamålet fastställd blankett eller i en e-tjänst. Anmälan ska också göras när de uppgifter som avses i 4 § 2 mom. 2–10 punkten eller grunderna för dem ändras. Anmälan ska dessutom göras vid sådan förändring av förhållandena som enligt gällande bestämmelser ska anmälas till stamregistret.

Följande uppgifter ska anmälas till handelsregistret i en e-tjänst:

1) uppgift om verkliga förmånstagare till i 3 § 1 mom. 1, 4 och 5 punkten i handelsregisterlagen avsedda sammanslutningar, med undantag av bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag enligt lagen om bostadsaktiebolag,

2) uppgift om utländska trusters verkliga förmånstagare,

3) uppgifter om ändring av bolagsordningen för ett bostadsaktiebolag eller ett ömsesidigt fastighetsaktiebolag, om lagen om ett bostadsdatasystem (1328/2018) tillämpas på bolagets aktier, och

4) bolagsordningen för bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag, som utan att innehållet ändras ska anmälas till registret i elektronisk form samt ändringar i ett sådant bolags elektroniskt registrerade bolagsordning.

Betänkande EkUB 46/2022 rd

14 §

Ansvar för att anmälningarna görs

I aktiebolag, europabolag, andelslag, europaandelslag, sparbanker, försäkringsföreningar, stiftelser och statliga affärsverk samt utländska sammanslutningar är också verkställande direktören ansvarig för att ändringsanmälan görs samt i bolag på vilka lagen om bostadsaktiebolag tillämpas och i bostadsrättsföreningar dessutom disponenten. Om en enskild näringsidkare, en bolagsman i ett öppet bolag eller en ansvarig bolagsman i ett kommanditbolag avlider, är också delägarna i hans eller hennes dödsbo ansvariga för att ändringsanmälan görs. Ett sådant ansvar har dock inte en delägare som inte har fått någon fördel ur boet och som utöver att ha tagit del i bouppteckningen inte har vidtagit några andra åtgärder än sådana som avses i 18 kap. 3 § i ärvdabalken (40/1965).

Etablerings-, ändrings- eller nedläggningsanmälan ska göras av en person som är ansvarig för att den görs, eller av en person som har fått fullmakt av denne, med en blankett för anmälan som fastställts för detta syfte eller i en e-tjänst så som föreskrivs i 10 och 11 §. Den som gör anmälan ska underteckna blanketten för anmälan och personen som gör anmälan i en e-tjänst ska identifieras på det sätt som avses i 6 § 2 mom. i lagen om tillhandahållande av digitala tjänster (306/2019). Patent- och registerstyrelsen kan dessutom kräva att identiteten på personen som lämnar uppgifterna på blanketten för anmälan kontrolleras vid någon av Patent- och registerstyrelsens eller Skatteförvaltningens servicepunkter.

16 §

Utlämnande av uppgifter ur registret över företags- och organisationsnummer

Med avseende på utlämnande av kontaktinformation för ombudet eller någon annan kontaktperson som anmälts med etablerings-, ändrings- eller nedläggningsanmälan tillämpas vad som föreskrivs i 2 § 2 mom. i handelsregisterlagen om utlämnande av personbeteckningens slutled och utomlands bosatta fysiska personers hemadress som lagrats i handelsregistret.

Trots vad som föreskrivs i 5 § 1 mom. 1 och 2 punkten samt 2 mom. har en myndighet och en i 1 kap. 2 § i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017) avsedd rapporteringsskyldig i det syfte som avses i 1 kap. 1 § i den lagen rätt att av Patent- och registerstyrelsen få uppgift om ett företags- och organisationsnummer som tilldelats en fysisk person som identifierats av ovan avsedda myndighet eller rapporteringsskyldig. I fråga om avgiften iakttas med avvikelse från 2 mom. vad som föreskrivs i lagen om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer (1032/1992).

16 a §

Utlämnande av uppgifter från en registeranmälan som anhängiggjorts

För att säkerställa anmälanens riktighet har Patent- och registerstyrelsen rätt att på tjänstens vägar lämna ut uppgift om en registeranmälan som anhängiggjorts till de personer som den anser be-

Betänkande EkUB 46/2022 rd

höva uppgifterna. En sådan persons samtycke eller annan utredning över registeranmälanens riktighet krävs inte för att göra en registeranteckning.

17 §

Myndigheternas ansvar för registreringarna

Patent- och registerstyrelsen eller Skatteförvaltningen kan på tjänstens vägnar radera den registreringsskyldiges post- eller besöksadress eller någon annan kontaktuppgift från företags- och organisationsdatasystemet om kontaktuppgiften är uppenbart felaktig.

19 §

Straffbestämmelser

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på försummelse av en i 10 § 3 mom. eller 11 § 2 mom. avsedd anmälan från ett bostadsaktiebolag eller ett ömsesidigt fastighetsaktiebolag, vars inlämnande med en blankett för anmälan myndigheten inte kan godkänna ens av särskilda skäl, och då den person som ansvarar för registeranmälan faktiskt inte haft möjlighet att göra en anmälan i en e-tjänst.

Denna lag träder i kraft den dag den 20 . Lagens 19 § 2 mom. träder dock i kraft först den 20 .

Om bolagsformen för ett ömsesidigt fastighetsaktiebolag enligt 28 kap. 2 § i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009) som registrerats före år 2019 inte har lagrats i företags- och organisationsdatasystemet ska bolaget anmäla sin juridiska form för lagring i företags- och organisationsdatasystemet inom ett år från ikraftträdandet av denna lag eller på uppmaning av registermyndigheten före utgången av tidsfristen på ett år. Registermyndigheten kan även göra en anteckning på tjänstens vägnar om det är uppenbart att det är fråga om ett ömsesidigt fastighetsaktiebolag.

På en registeranmälan som anhängiggjorts före den 1 januari 2025 tillämpas inte bestämmelserna i 16 § 3 mom. om utlämnande av kontaktinformation för ombudet eller någon eventuell annan kontaktperson.

5.

Lag

om ändring av företags- och organisationsdatalagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i företags- och organisationsdatalagen (244/2001) 10 § 3 mom. och 11 § 2 mom., sådana de lyder i lag (/), samt
fogas till 11 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1352/2018 och (/), ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., som följer:

10 §

Etableringsanmälan

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. och 2 mom. 3 punkten ska de uppgifter som anmäls till handelsregistret genom etableringsanmälan och andra än endast de beskattningsrelaterade uppgifter som lagras i företags- och organisationsdatasystemet som avses i 4 § 1 mom. avseende den registreringsskyldiga som införs i handelsregistret, med undantag för enskilda näringsidkare, föreningar och stiftelser, lämnas i en e-tjänst. Patent- och registerstyrelsen kan dock av särskilda skäl godkänna att andra uppgifter än sådana som gäller bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag enligt lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009) lämnas på en blankett för anmälan som fastställts för detta syfte. Om den registreringsskyldige trots uppmaning inte inom utsatt tid gör en anmälan till registret i en e-tjänst eller lägger fram särskilda skäl för att använda blanketten för anmälan iakttas vad som i 17 § i handelsregisterlagen (/) föreskrivs om avskrivning av registeranmälan.

11 §

Anmälan om ändring och nedläggning

Om anmälan om ändring och nedläggning, med undantag för enskilda näringsidkare, föreningar och stiftelser, gäller andra uppgifter än endast de skatterelaterade uppgifter som avses i 4 § 1 mom. för den registreringsskyldige som ska införas i handelsregistret eller som har införts i handelsregistret, ska anmälan trots det som föreskrivs i 1 mom. lämnas i en e-tjänst.

Patent- och registerstyrelsen kan av särskilda skäl godkänna att en anmälan om ändring och nedläggning som avses i 2 mom. lämnas på en blankett för anmälan som fastställts för detta syfte, med undantag för uppgifter om ändring av bolagsordningen för ett bostadsaktiebolag eller ett ömsesidigt fastighetsaktiebolag, om lagen om ett bostadsdatasystem tillämpas på bolagets aktier,

Betänkande EkUB 46/2022 rd

samt uppgifter om bolagsordningen för bostadsaktiebolag eller ömsesidiga fastighetsaktiebolag, som utan att innehållet ändras ska anmälas till registret i elektronisk form också vad gäller anmälan om ändring i en elektroniskt registrerad bolagsordning. Med avseende på avskrivning av registeranmälan iakttas vad som föreskrivs i 10 § 3 mom.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av 3 kap. 9 § i bokföringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i bokföringslagen (1336/1997) 3 kap. 9 § 5 mom., sådant det lyder i lag 1326/2006, som följer:

3 kap.

Bokslut och verksamhetsberättelse

9 §

Registrering av bokslut och verksamhetsberättelse

— — — — —

Bestämmelser om patent- och registerstyrelsens rätt att utfärda närmare föreskrifter om de förfaringsätt som ska iakttas när bokslutshandlingar lämnas till patent- och registerstyrelsen i elektronisk form samt om andra tekniska detaljer i anslutning till förfarandet vid registrering av dem finns i handelsregisterlagen (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av 4 § i lagen om sociala företag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om sociala företag (1351/2003) det inledande stycket i 4 § 1 mom. som följer:

4 §

Registrering i registret över sociala företag

I registret över sociala företag registreras på ansökan sådana i 3 § handelsregisterlagen (/) avsedda sammanslutningar och stiftelser som idkar näring samt andra näringsidkare

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft (1233/2006) 3 § 1 punkten som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

Betänkande EkUB 46/2022 rd

1) *beställare* en i 10 § i handelsregisterlagen (/) avsedd näringsidkare som är skyldig att göra en i paragrafen avsedd etableringsanmälan och en enskild näringsidkare även i övrigt samt staten, en kommun, en samkommun, landskapet Åland, en kommun eller en samkommun i landskapet Åland, en församling, en kyrklig samfällighet, något annat religionssamfund eller någon annan offentligrättslig juridisk person samt ett motsvarande företag som är verksamt i utlandet,

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag

om ändring av 2 § i samarbetslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i samarbetslagen (1333/2021) 2 § 1 mom. som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på sådana företag och sammanslutningar som bedriver ekonomisk verksamhet och där antalet arbetstagare i anställningsförhållande regelbundet uppgår till minst 20. Laggen tillämpas också på sådana filialer som avses i 1 § 2 mom. 3 punkten i näringsverksamhetslagen (/), i 1 kap. 13 § i kreditinstitutslagen (610/2014) och i 3 kap. 1 § i försäkringsbolagslagen (521/2008) där det regelbundet arbetar minst 20 arbetstagare.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag

om ändring av 31 § i gruvlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i gruvlagen (621/2011) 31 § 1 mom. som följer:

31 §

Ansökan om tillstånd

Malmletningstillstånd, gruvtillstånd och guldvaskningstillstånd får sökas av en i 2 § 1 mom. och 3 § 1 och 2 mom. i näringsverksamhetslagen (/) avsedd

1) fysisk person som är myndig, som inte är försatt i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats med stöd av lagen om förmyndarverksamhet (442/1999),

2) juridisk person.

Denna lag träder i kraft den 20 .

11.

Lag

om ändring av 6 och 7 § i lagen om Patent- och registerstyrelsen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Patent- och registerstyrelsen (578/2013) det inledande stycket i 6 § 1 mom. och 6 § 1 mom. 6 punkten samt 7 § 1 mom., av dem 6 § 1 mom. 6 punkten sådan den lyder i lag 548/2019 och 7 § 1 mom. sådant det lyder i lag 72/2017, som följer:

Betänkande EkUB 46/2022 rd

6 §

Sökande av ändring i Patent- och registerstyrelsens beslut i ärenden som gäller industriella rättigheter och i handelsregisterärenden

Ändring i Patent- och registerstyrelsens beslut får sökas genom besvär hos marknadsdomstolen med iakttagande av lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) när genom beslutet har

6) vägrats registrering av en anmälan till handelsregistret eller registermyndigheten har ändrat en i företags- och organisationsdatasystemet lagrad uppgift om den juridiska form i vilken den registreringsskyldigas verksamhet bedrivs,

7 §

Sökande av ändring i Patent- och registerstyrelsens beslut i andra ärenden

Ändring i andra beslut av Patent- och registerstyrelsen än de som avses i 6 § får, om inte annat föreskrivs någon annanstans, sökas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol med iakttagande av lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

Denna lag träder i kraft den 20 .

12.

Lag

om ändring av 2 kap. 8 § och 20 kap. 4 § i aktiebolagslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i aktiebolagslagen (624/2006) 2 kap. 8 § 1 mom. och 20 kap. 4 § 1 mom. som följer:

Betänkande EkUB 46/2022 rd

2 kap.

Bildande av aktiebolag

8 §

Registrering av bolaget

Bolaget ska anmälas för registrering inom tre månader efter det att avtalet om bolagsbildning undertecknats, vid äventyr att bolagsbildningen förfaller. I handelsregisterlagen (/) föreskrivs närmare om registreringen.

— — — — —

20 kap.

Upplösning av bolag

4 §

Förordnande om likvidation eller avregistrering

Registermyndigheten ska försätta bolaget i likvidation eller avregistrera det, om

- 1) bolaget inte har någon i registret införd behörig styrelse,
- 2) bolaget inte har någon sådan i registret införd företrädare som avses i 6 § i näringsverksamhetslagen (/),
- 3) bolaget trots registermyndighetens uppmaning inte har anmält sina bokslutshandlingar för registrering enligt 8 kap. 10 § inom ett år från utgången av räkenskapsperioden, eller om
- 4) bolaget har försatts i konkurs som har förfallit på grund av brist på medel.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

13.

Lag

om ändring av 2 kap. 8 § och 23 kap. 4 § i lagen om andelslag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om andelslag (421/2013) 2 kap. 8 § 1 mom. och 23 kap. 4 § 1 mom. som följer:

2 kap.

Bildande av andelslag

8 §

Registrering av andelslaget

Ett andelslag ska anmälas för registrering inom tre månader efter det att avtalet om andelslagsbildning undertecknats. I annat fall förfaller bildandet av andelslaget. Närmare bestämmelser om registreringen finns i handelsregisterlagen (/).

23 kap.

Upplösning av andelslag

4 §

Förordnande om likvidation eller avregistrering

Registermyndigheten ska förordna om likvidation eller avregistrering av andelslaget, om

- 1) andelslaget inte har någon i registret införd behörig styrelse,
 - 2) andelslaget inte har någon sådan i registret införd företrädare som avses i 6 § i näringsverksamhetslagen (/),
 - 3) andelslaget trots registermyndighetens uppmaning inte har anmält sina bokslutshandlingar för registrering enligt 8 kap. 10 § inom ett år från utgången av räkenskapsperioden,
 - 4) andelslaget har försatts i konkurs som har förfallit på grund av brist på medel, eller
 - 5) andelslaget har ansökt om förordnande om likvidation eller om avregistrering.
-
-

Betänkande EkUB 46/2022 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .

14.

Lag

om ändring av 12 kap. 7 § och 22 kap. 4 § i lagen om bostadsaktiebolag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009) 12 kap. 7 § 1 mom. och 22 kap. 4 § 1 mom.
som följer:

12 kap.

Bildande av bostadsaktiebolag

7 §

Registrering av bolaget

Bolaget ska anmälas för registrering inom tre månader efter det att avtalet om bolagsbildning undertecknats. I annat fall förfaller bolagsbildningen. Närmare bestämmelser om registreringen finns i handelsregisterlagen (/).

22 kap.

Upplösning av bolag

4 §

Förordnande om likvidation eller avregistrering

Registermyndigheten ska försätta bolaget i likvidation eller avregistrera det, om

- 1) bolaget inte har någon i registret införd behörig styrelse,
- 2) bolaget inte har någon sådan i registret införd företrädare som avses i 6 § i näringsverksamhetslagen (/), eller

Betänkande EkUB 46/2022 rd

3) bolaget har försatts i konkurs som har förfallit på grund av brist på medel.

Denna lag träder i kraft den 20 .

15.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om europabolag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om europabolag (742/2004) 2 § 2 mom. som följer:

2 §

Registrering

Bestämmelser om anmälan av ett europabolag för registrering och om ett sådant bolags firma finns i europabolagsförordningen, aktiebolagslagen, handelsregisterlagen (/), företags- och organisationsdatalagen (244/2001) och firmalagen (128/1979).

Denna lag träder i kraft den 20 .

16.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om europaandelslag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om europaandelslag (906/2006) 2 § 2 mom. som följer:

2 §

Registrering

Bestämmelser om anmälan av ett europaandelslag för registrering och om ett sådant andelslags firma finns i europaandelslagsförordningen, lagen om andelslag, aktiebolagslagen, handelsregisterlagen (/), företags- och organisationsdatalagen (244/2001) och firmalagen (128/1979).

Denna lag träder i kraft den 20 .

17.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om europeiska ekonomiska intressegrupperingar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om europeiska ekonomiska intressegrupperingar (1299/1994) 2 § som följer:

Betänkande EkUB 46/2022 rd

2 §

Registrering av intressegruppering

Patent- och registerstyrelsen är behörig myndighet i registreringsärenden som gäller intressegrupperingar. Bestämmelser om anmälan av en intressegruppering för registrering och om dess firma finns i grupperingsförordningen, handelsregisterlagen (/) och firmalagen (128/1979).

Denna lag träder i kraft den 20 .

18.

Lag

om ändring av 1 kap. 2 § i lagen om öppna bolag och kommanditbolag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om öppna bolag och kommanditbolag (389/1988) 1 kap. 2 §, sådan den lyder i lag 1444/2015, som följer:

1 kap.

Allmänna stadganden

2 §

Hur ett bolag uppkommer och registreras

Ett öppet bolag och ett kommanditbolag uppkommer genom registrering. Bolaget ska anmälas för registrering inom tre månader efter det att bolagsavtalet undertecknats. I annat fall förfaller bolagsbildningen. Bestämmelser om anmälan av bolaget till handelsregistret finns i handelsregisterlagen (/) och om dess firma i firmalagen (128/1979).

Denna lag träder i kraft den 20 .

19.

Lag

om ändring av 27 § i företagsinteckningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i företagsinteckningslagen (634/1984) 27 § 2 mom., sådant det lyder i lag 492/2015,
som följer:

27 §

Avförande av företagsinteckning ur registret

Registermyndigheten kan avföra en företagsinteckning ur registret, om anteckningarna om den näringsidkare i vars egendom företagsinteckningen har fastställts avförs ur handelsregistret på det sätt som avses i 29 § i handelsregisterlagen (/). En företagsinteckning som har fastställts i ett aktiebolags eller andelslags egendom kan avföras sedan tio år förflutit från det att bolaget eller andelslaget har avregistrerats på basis av 20 kap. 2 § i aktiebolagslagen eller 23 kap. 2 § i lagen om andelslag. En företagsinteckning som har fastställts i en stiftelses egendom kan avföras sedan tio år har förflutit från det att stiftelsen har avregistrerats ur stiftelseregistret på basis av 12 kap. 2 § i stiftelselagen (487/2015). Innan inteckningen av den orsak som avses i detta moment avförs ur registret ska registermyndigheten bereda kända inteckningshavare tillfälle att bli hörda.

Denna lag träder i kraft den 20 .

20.

Lag

om ändring av 1 § i prokuralagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i prokuralagen (130/1979) 1 § 2 mom. som följer:

1 §

Bestämmelser om registrering av prokura finns i handelsregisterlagen (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

21.

Lag

om ändring av 1 kap. 4 § i lagen om rättegång i marknadsdomstolen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013) 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten som följer:

Betänkande EkUB 46/2022 rd

1 kap.

Allmänna bestämmelser

4 §

Mål och ärenden som gäller industriella rättigheter och upphovsrätt

Marknadsdomstolen handlägger som *mål och ärenden som gäller industriella rättigheter och upphovsrätt* de mål och ärenden som hör till dess behörighet enligt

11) handelsregisterlagen (/),

Denna lag träder i kraft den 20 .

22.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om verkställighet av böter (672/2002) 1 § 1 mom. 18 punkten, sådan den lyder i lag 1209/2022, samt
fogas till 1 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 224/2008, 462/2011, 348/2013, 257/2014, 671/2015, 470/2017, 1052/2018, 301/2019, 659/2019, 570/2020, 900/2020, 118/2021, 1288/2021 och 1209/2022, en ny 19 punkt som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

I den ordning som föreskrivs i denna lag verkställs följande påföljder:

18) påföljdsavgift för transportör enligt 179 § i utlänningslagen (301/2004)),

Betänkande EkUB 46/2022 rd

19) avgift för försummelse av handelsregisteranmälan enligt 24 § i handelsregisterlagen (/) och avgift för försenat bokslut enligt 25 § i den lagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

23.

Lag

om ändring av 28 och 56 § i lotterilagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lotterilagen (1047/2001) 28 § 2 mom. och 56 § 1 mom., av dem 56 § 1 mom. sådant det lyder i lag 677/2019, som följer:

28 §

Det praktiska anordnandet av varulotterier

Uppgifter som hänför sig till det praktiska anordnandet av ett varulotteri får utföras endast av den som erhållit varulotteritillstånd eller en i varulotteritillståndet på ansökan förordnad fysisk person, sammanslutning eller stiftelse (*den som i praktiken anordnar varulotteriet*) som avses i 2 § 1 mom. i näringsverksamhetslagen (/).

56 §

Undantag i fråga om vissa spelautomater och spelanordningar

Trots bestämmelserna i 5 och 7 § beviljar polisinrättningen i det distrikt där spelautomaten eller spelanordningen placeras

1) en fysisk person, en sammanslutning eller en stiftelse som avses i 2 § 1 mom. och 3 § 1 och 2 mom. i näringsverksamhetslagen (/) tillstånd att mot avgift ställa till allmänhetens förfogande lyckohjul vilka snurras för hand och sådana före den 1 juni 1970 anskaffade spelautomater och

Betänkande EkUB 46/2022 rd

spelanordningar som i vinst kan ge spelaren varor eller andra förmåner med penningvärde eller spelmarker som kan bytas ut mot sådana, och

2) en nöjespark eller ett tivoli tillstånd att mot avgift ställa till allmänhetens förfogande sådana spelautomater och spelanordningar som avses i 1 punkten, varuvinstautomater samt sådana andra spelautomater och spelanordningar som i vinst kan ge spelaren varor.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

24.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om förströelseanordningar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om förströelseanordningar (164/1995) 3 § som följer:

3 §

Utövare av verksamhet med förströelseanordningar

Den som med stöd av näringsverksamhetslagen (/) har rätt att idka näring får placera ut förströelseanordningar för allmänheten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

25.

Lag

om ändring av lagen om privata säkerhetstjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om privata säkerhetstjänster (1085/2015) 3 § 1 mom., 24 § 1 mom., 60 § och 88 § 1 mom., av dem 24 § 1 mom., den finska språkdräkten i 60 § och 88 § 1 mom. sådana de lyder i lag 652/2016, som följer:

3 §

Tillståndsplikt

Bevakningsrörelse får drivas av en fysisk eller juridisk person som avses i 2 § 1 mom. och 3 § 1 och 2 mom. i näringsverksamhetslagen (/) och som för detta har beviljats tillstånd som avses i denna lag (*näringstillstånd för säkerhetsbranschen*).

24 §

Tillståndsplikt

Ordningsövervakningsuppgifter som grundar sig på uppdragsavtal får i förvärvssyfte utövas av en sådan i 2 § 1 mom. och 3 § 1 och 2 mom. i näringsverksamhetslagen avsedd fysisk eller juridisk person som för dessa uppgifter har beviljats näringstillstånd för säkerhetsbranschen.

60 §

Tillståndsplikt

Säkerhetsskyddande verksamhet som omfattar säkerhetsskyddsuppgifter som kräver godkännande får utövas av en fysisk eller juridisk person som avses i 2 § 1 mom. och 3 § 1 och 2 mom. i näringsverksamhetslagen och som för denna verksamhet har beviljats näringstillstånd för säkerhetsbranschen.

88 §

Återkallande av näringstillstånd för säkerhetsbranschen

Polisstyrelsen ska återkalla ett näringstillstånd för säkerhetsbranschen, om:

Betänkande EkUB 46/2022 rd

- 1) tillståndshavaren begär det,
 - 2) den verksamhet som kräver näringstillstånd för säkerhetsbranschen har upphört, eller
 - 3) tillståndshavaren inte längre uppfyller kraven i 2 § 1 mom. och 3 § 1 och 2 mom. i näringsverksamhetslagen.
-

Denna lag träder i kraft den 20 .

26.

Lag

om ändring av 18 och 52 § i lagen om beskattningsförfarande

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) 18 § 2 mom. och 52 § 1 mom.,
sådana de lyder, 18 § 2 mom. i lag 520/2010 och 52 § 1 mom. delvis ändrat i lag 1142/2007,
som följer:

18 §

Myndigheternas allmänna skyldighet att lämna uppgifter

Den registermyndighet som avses i handelsregisterlagen (/) ska för beskattningen tillställa Skatteförvaltningen behövliga uppgifter ur handelsregistret.

52 §

Ansvariga för skatt

- Ansvariga för skatt är,
- 1) en sammanslutning ansvarar för skatt som dess delägare påförs på grundval av sammanslutningens inkomst och förmögenhet,
 - 2) en delägare i ett inhemskt dödsbo som beskattas såsom särskild skattskyldig ansvarar för skatt på boets inkomst och förmögenhet,

Betänkande EkUB 46/2022 rd

3) ett dödsbo ansvarar med boets tillgångar för den avlidnes skatt; om dödsboet har skiftats ansvarar en delägare med beloppet av sin boandel för en mot denna svarande del av den avlidnes skatt,

4) en make ansvarar för skatt som påförs den andra maken för företagsinkomst som avses i 14 § inkomstskattelagen, om makarna tillsammans bedriver näringsverksamhet eller jordbruk. Maken ansvarar dock för den skatt som ska betalas för företagsinkomstens kapitalinkomstandel endast om han äger tillgångar i den näringsverksamhet eller det jordbruk som makarna gemensamt bedriver,

5) en sådan företrädare som avses i näringsverksamhetslagen (/), för skatt som har påförts en person som är bosatt utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, och

6) för skatt som har påförts ett kreditinstitut som har sitt säte utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som har en filial i Finland, chefen för filialen.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

27.

Lag

om ändring av 18 kap. 9 § i kreditinstitutslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i kreditinstitutslagen (610/2014) 18 kap. 9 § 1 mom. som följer:

18 kap.

Särskilda bestämmelser om utländska kreditinstitut

9 §

Handelsregisteranteckningar

Anmälningar om utländska kreditinstituts filialer ska lämnas till handelsregistret. Bestämmelser om hur anmälan ska göras finns i handelsregisterlagen (/).

— — — — —

Betänkande EkUB 46/2022 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .

28.

Lag

om ändring av 23 § i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (423/2013) 23 § 3 mom. som följer:

23 §

På upplösning av kreditinstitut tillämpas inte 29 § i handelsregisterlagen (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

29.

Lag

om ändring av 120 a § i sparbankslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sparbankslagen (1502/2001) 120 a § 2 mom., sådant det lyder i lag 410/2004, som följer:

Betänkande EkUB 46/2022 rd

120 a §

På upplösningen av en sparbank tillämpas inte 29 § i handelsregisterlagen (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

30.

Lag

om ändring av 18 § i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001) 18 § 3 mom., sådant det lyder i lag 642/2006, som följer:

18 §

På kreditinstitut tillämpas inte 29 § i handelsregisterlagen (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

31.

Lag

om ändring av 8 § i lagen om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland (298/2010) 8 § 1 mom.
som följer:

8 §

Anteckningar i handelsregistret

En filial ska anmälas till handelsregistret. Bestämmelser om anmälan finns i handelsregisterlagen (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

32.

Lag

om ändring av 14 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om investeringstjänster (747/2012) 14 kap. 1 § som följer:

Betänkande EkUB 46/2022 rd

14 kap.

Särskilda bestämmelser om utländska värdepappersföretag

1 §

Anteckningar i handelsregistret

Utländska värdepappersföretags filialer ska anmälas till handelsregistret. Bestämmelser om anmälan finns i handelsregisterlagen (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

33.

Lag

om ändring av 7 kap. 7 § i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014) 7 kap. 7 §
5 mom. som följer:

7 kap.

Allmänna principer för resolutionsverktyg

7 §

Tillsättning av ombud

Om ombudet med stöd av denna paragraf har den behörighet som tillkommer institutets styrelse eller verkställande direktör, ska verket göra en registeranmälan om begränsning av styrelsens eller verkställande direktörens behörighet och med ombudets personuppgifter. Uppgifterna ska föras in i handelsregistret, utöver de som ska registreras med stöd av handelsregisterlagen (/).

Betänkande EkUB 46/2022 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .

34.

Lag

om ändring av 25 kap. 4 § i lagen om placeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om placeringsfonder (213/2019) 25 kap. 4 § 1 mom. som följer:

25 kap.

Särskilda bestämmelser om utländska fondbolag och tillsynssamarbete

4 §

Anmälan av filialer till handelsregistret

Bestämmelser om utländska EES-fondbolags skyldighet att anmäla filialer till handelsregistret finns i 10 § i handelsregisterlagen (/).

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

35.

Lag

om ändring av 9 § i lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster (571/2016) 9 § 4 punkten som följer:

9 §

Informationskällor som regelbundet utnyttjas inom tjänsteproduktionen

För att fullgöra sina uppgifter enligt denna lag har Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, med iakttagande av detta kapitel, rätt att behandla i denna paragraf avsedda uppgifter som införts i följande informationssystem:

4) i fråga om handelsregistret enligt handelsregisterlagen (/) och företags- och organisationsdatasystemet enligt företags- och organisationsdatalagen (244/2001), uppgifter om aktörer som bedriver näringsverksamhet och om deras ansvariga personer,

Denna lag träder i kraft den 20 .

36.

Lag

om ändring av 6 kap. i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017) 6 kap. 1 § 1 mom., 2 § 1 och 2 mom. och 4 § 1 mom.,
av dem 6 kap. 1 § 1 mom. och 2 § 1 mom. sådana de lyder i lag 573/2019, som följer:

Betänkande EkUB 46/2022 rd

6 kap.

Uppgifter om verkliga förmånstagare

1 §

Tillämpningsområde

I detta kapitel föreskrivs det om skyldigheten att förvalta uppgifter om verkliga förmånstagare i sådana sammanslutningar som avses i 3 § 1 mom. 1 och 3–5 punkten i handelsregisterlagen (/), sådana föreningar som är införda i föreningsregistret, sådana religionssamfund som är införda i registret över religionssamfund och sådana stiftelser som är införda i stiftelseregistret. En verklig förmånstagare ska lämna en i detta kapitel avsedd sammanslutning de uppgifter som behövs för att säkerställa att uppgifterna i registret är korrekta och uppdaterade.

2 §

Sammanslutningars skyldighet att förvalta uppgifter om verkliga förmånstagare

Sådana sammanslutningar som avses i 3 § 1 mom. 1 eller 3–5 punkten i handelsregisterlagen, sådana föreningar som är införda i föreningsregistret, sådana religionssamfund som är införda i registret över religionssamfund och sådana stiftelser som är införda i stiftelseregistret ska på ett lämpligt sätt inhämta och förvalta exakta och uppdaterade uppgifter om sina verkliga förmånstagare enligt 1 kap. 5 § 2–4 mom. eller 7 § samt på begäran tillhandahålla den rapporteringsskyldiga som avses i 1 kap. 2 § dessa uppgifter, när den rapporteringsskyldiga vidtar åtgärder för kundkontroll.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. ska sammanslutningar som avses i 3 § 1 mom. 1 och 3–5 punkten i handelsregisterlagen, med undantag för bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag enligt lagen om bostadsaktiebolag, utifrån tillgängliga uppgifter förvalta exakta och uppdaterade uppgifter om andra personer som utövar sådant bestämmande inflytande som avses i 1 kap. 5 § 1 mom. och om grunden för och omfattningen av deras bestämmande inflytande eller ägarandelar.

4 §

Registrering av sammanslutningars verkliga förmånstagare

Bestämmelser om hur verkliga förmånstagare i företag som avses i 3 § 1 mom. 1 och 3–5 punkten i handelsregisterlagen och verkliga förmånstagare i utländska truster ska registreras i handelsregistret finns i handelsregisterlagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

37.

Lag

om ändring av 12 § i lagen om fastighetsfonder

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om fastighetsfonder (1173/1997) 12 § 1 mom., sådant det lyder i lag 350/2007,
som följer:

12 §

Bolagsordning

Ändringar i en fastighetsfonds bolagsordning ska utan dröjsmål anmälas för registrering enligt 5 kap. 30 § 2 mom. i aktiebolagslagen. Bestämmelser om anmälan finns i handelsregisterlagen (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

38.

Lag

om ändring av 14 § i lagen om transportservice

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om transportservice (320/2017) 14 § 1 mom. som följer:

Betänkande EkUB 46/2022 rd

14 §

Utredningsskyldighet för beställare av godstransport

I denna paragraf avses med beställare av godstransport en sådan näringsidkare som beställer en transport och som enligt 10 § 1 mom. i handelsregisterlagen (/) är skyldig att göra en etableringsanmälan och en enskild näringsidkare även i övrigt samt staten, en kommun, en samkommun, landskapet Åland, en kommun och en samkommun i landskapet Åland, en församling, en kyrklig samfällighet, något annat religionssamfund eller någon annan offentligrättslig juridisk person eller en motsvarande utländsk aktör.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

39.

Lag

om ändring av 5 kap. 3 § i sjölagen

I enlighet med riksdagens beslut
fögas till 5 kap. 3 § i sjölagen (674/1994) ett nytt 3 mom. som följer:

5 kap.

Partrederi

3 §

Grundande av partrederi

— — — — —

Utöver vad som föreskrivs i det här kapitlet tillämpas 4 § 1 mom. i näringsverksamhetslagen (/) på behörighetsvillkoren för redare och partrederiets huvudredare, om de är fysiska personer.

Denna lag träder i kraft den 20 .

40.

Lag

om ändring av 2 kap. 13 § i försäkringsbolagslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i försäkringsbolagslagen (521/2008) 2 kap. 13 § 1 mom. som följer:

2 kap.

Bildande av försäkringsbolag och koncession

13 §

Registrering av försäkringsbolag

Försäkringsbolag ska anmälas för registrering inom tre månader från att koncession beviljats, vid äventyr att bolagsbildningen förfaller. I handelsregisterlagen (/) föreskrivs närmare om registreringen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

41.

Lag

om ändring av 2 kap. 10 § i lagen om försäkringsföreningar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om försäkringsföreningar (1250/1987) 2 kap. 10 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1231/2009, som följer:

2 kap.

Bildande av en försäkringsförening

10 §

En försäkringsförening ska inom tre månader från det att beslut om bildande fattades anmälas för registrering. Bestämmelser om registreringen finns i handelsregisterlagen (/). Som garantikapital registreras det sammanlagda nominella beloppet av tecknade och tecknarna tilldelade garantiandelar, med avdrag för det sammanlagda nominella beloppet av garantiandelar som enligt 9 a § förklarats ogiltiga. Om garantiandelarna inte har något nominellt belopp, ska det vid beräkning av det garantikapital som registreras i stället användas det belopp som enligt 2 § 2 mom. 3 punkten antecknas i garantikapitalet. Dessutom registreras beloppet av grundfonden.

Denna lag träder i kraft den 20 .

42.

Lag

om ändring av 12 § i alkohollagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i alkohollagen (1102/2017) 12 § som följer:

Betänkande EkUB 46/2022 rd

12 §

Allmänna förutsättningar för beviljande av tillstånd

Tillverknings-, import-, användnings-, partihandels-, detaljhandels- och serveringstillstånd enligt denna lag ska beviljas en fysisk eller juridisk person som avses i 2 § 1 mom. eller 3 § 1 eller 2 mom. i näringsverksamhetslagen (/) och som har de förutsättningar enligt denna lag som hänför sig till sökanden och som behövs för att bedriva verksamheten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors 17.2.2023

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Sanni Grahn-Laasonen saml

vice ordförande Katri Kulmuni cent

medlem Atte Harjanne gröna

medlem Mari Holopainen gröna

medlem Eeva Kalli cent

medlem Pia Kauma saml

medlem Matias Mäkyne sd

medlem Sakari Puisto saf

medlem Minna Reijonen saf

medlem Hussein al-Tae sd

medlem Veikko Vallin saf

medlem Tuula Väättä sd

medlem Johannes Yrttiaho vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Maiju Tuominen.